

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Praxis Episcopalis

Piasecki, Paweł

Coloniae Agrippinae, 1620

Quomodo sint beneficia conferenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61608)

bert. de iurep. p. 1. lib. 2. art. 4. q. 7. prin.

45. Potest recipere resignationes beneficiorum. *Abb. in cap. cum olim. de maior. & obed. ibi. Sexto dubitatur.* Potest præstare autoritatem permutationibus beneficiorum. *Fed. de Sen. de permut. benef. quæst. 36. num. 61. & conf. 30. col. 2. Franch. in cap. vn. de rer. permut. in 6.* Eorum videlicet quæ sunt de iure patronatus, & eorum in quibus habet simultaneam collationem cum Episcopo: nam eorum quæ sunt collationis solius Episcopi ex communi DD. sententia Capitulum vacante sede resignationes recipere non potest. *vt gl. in Clem. vn. v. conferantur. de rer. permut. DD. ib. Felin. in c. cit. cum olim. de maior. & obed. Rebuff. lo. cit. de deuol. n. 95.* quæ sententiam approbatam etiam fuisse in Rota in vna Illerden. 6. Nouemb. 1545. testatur Paris. de resig. lib. 7. quæst. 23. num. 38. Nisi velimus dicere resignationem posse recipi à Capitulo sede vacante, ita vt valeat in præiudicium resignantis, & non in præiudicium succedentis Episcopi. *Abb. in cap. quod in dubys. cit. num. 8. de renunc. vel nisi resignatio fiat ex aliqua causa necessitatis. Abb. lo. cit. vt si fiat propter affectionem alterius incompatibilis. extravag. execrabilis. §. ceterum. de præb. vel si resignatio fieri debeat in pœnam resignantis. Pauin. lo. sup. cit. p. 2. q. 2. nu. 12. Fed. de Sen. cit. quæst. 36. num. 62.* quia nimirum resignatio huiusmodi quæ fiet in pœnam pertineret ad iusticiam, in his autem quæ sunt iustitiæ succedi t

Capitulum, sede vacante, licet non succedat in his quæ sunt gratiæ. *Ioan. Andr. in c. vn. de maior. & obed. in 6.* Vnde etiam Capitulum sede vacante potest priuare beneficio, si subit causa. *Abb. lo. sup. cit. in cap. cum olim. & esse opinionem communem testatur Pauin. lo. cit. par. 1. quæst. 1. num. 4.* Beneficia tamen vacantia per huiusmodi priuationem, vel per resignationem in casibus in quibus resignatio fieri potest coram Capitulo vt diximus, Capitulum conferre non potest; non enim sequitur ex eo quod possit priuare, vt etiam possit conferre, cum hæc sint diuersa, siquidem conferre est iurisdictionis voluntariæ, quæ transit inter fructus debitos futuro Episcopo, priuare autem & instituere præsentatos à Patrono est iurisdictionis necessariæ, quæ ex communi DD. sententia transit in Capitulum sede vacante. *Abb. in cap. cum olim. cit. de maior. & obed. a. nu. 2. & in cap. 2. ne sed. vac. circa fin.*

47. Nec Capitulum iuarii possit consuetudine præscripta in conferendis beneficijs huiusmodi vacante sede, cum præscriptio sede vacante illi currere non possit. *Abb. lo. cit. in cap. cum olim. & notat Paris. de resig. lib. 7. quæst. 23. nu. 44.* Et si aliqua ratione vellemus asserere præscriptionem prædictam, adhuc maneret dubium, an hæc præscriptio impedire deberet reservationem. *Reg. 2. Canc. supra à nobis relatæ, quod quoniam excedit institutum nostrum. alijs discutendum relinquimus.*

ARTICVLVS III.

Quomodo sint beneficia conferenda.

1. Beneficiorum qualitates diuersæ.
2. Beneficia cum iurisdictione censentur curata.

3. Bene-

- 3 Beneficium proprie curatum quod dicatur.
- 4 Parochiales Ecclesie quomodo providenda.
- 5 Doctor non excusatur quo minus examinari debeat ad Parochialem.
- 6 Concurfus ad curata referuat a vacantia, non nisi per Ordinarium faciendus.
- 7 Concurfus fieri debet in curatis iurisp. Ecclesiastici.
- 8 Concurfus non requiritur in curatis iurisp. laicalis.
- 9 Concurfus non requiritur in curatis Regularium, vel unitis communitati seu prebende.
- 10 Beneficium an possit conferri digno, omisso digniori.
- 11 Scientia quae requiratur in promovendis ad beneficia.
- 12 Archidiaconi iurisdictione in sola consuetudine fundatur.
- 13 Archidiaconatus non censetur curatum, nisi habeat iurisdictionem actu.
- 14 Deponi non potest quis propter illicituraturam.
- 15 Laicus est incapax beneficii Ecclesiastici.
- 16 Irregularis est incapax beneficii Ecclesiastici.
- 17 Aetas in promovendis ad beneficia quae requiratur.
- 18 Quo ad beneficia simplicia nihil innovavit ratione aetatis Conc. Trid.
- 19 Episcopus an dispensare possit in aetate requisita ad aliquod beneficium.
- 20 Beneficij viuentis impetratio a iure est reprobata.
- 21 Beneficium quando dicatur vacare ipso facto ut alteri conferri possit.
- 22 Abbatis sunt ex maioribus dignitatibus.
- 23 Beneficij ipso iure vacantis possessio apprehendi non potest, nisi vacato etiam iniusto possessore.
- 24 Beneficium nondum vacans promitti non potest.
- 25 Beneficia resignari non possunt, nisi servata forma Const. Pij V.
- 26 Beneficium Seculare Regulari conferri non potest, nec e contra.
- 27 Saculares ad Regularia beneficia an aliquando promoveri possint.
- 28 Sacularis ad Regularem dignitatem licet eligi non possit, postulari tamen potest.
- 29 Sacularis assequutus beneficium Regulare intra quod tempus debeat emittere professionem.
- 30 Regulares an possunt assumi ad beneficia curata sine dispensatione Papa.
- 31 Simonia mediator incurrit poenas Simoniae.
- 32 Pactum omne pro re spirituali consequenda reprobatur.
- 33 Condicio quae sui natura inest non facit contractum conditionalem.
- 34 Beneficia conferens consanguineis qualiter peccet.
- 35 Beneficium ad promotionem heretici obtineri non debet.
- 36 Beneficia conferenda propositis edictis.
- 37 Episcopus cogere quem potest ad sibi inseruiendum.
- 38 Curatum non nisi ad sex menses commendari potest.
- 39 Commenda ad vitam quando dari potest.
- 40 Commendarius ad vitam censetur verus Pralatus.
- 41 Commendarius ad vitam an possit rei insignijs beneficii sui, ut baculo, mitra si sit Abbas.

- 42 Coadiutor quando datur alicui.
- 43 Regularia beneficia censentur manualia.
- 44 Abbatia sunt officia perpetua.
- 45 Manualia beneficia non comprehenduntur sub reservationibus.
- 46 beneficia conferenda sine diminutione.
- 47 Episcopus an possit imponere aliquod onus beneficio vacanti.
- 48 Vnire beneficia ad solum spectat Episcopum.
- 49 Vnio non nisi ex causa iusta fieri debet.
- 50 Vnionis causa non presumuntur nisi probentur.
- 51 Vnio ex quibus causis facienda.
- 52 Curatum beneficium non potest vniri simplici.
- 53 Beneficia patronata vniri non possunt sine consensu patroni.
- 54 Beneficia Regularium an possint vniri.
- 55 Beneficia reservata vniri possunt.
- 56 Vnionem ad vitam non potest facere Episcopus.
- 57 Vnio facienda cum consensu Capituli.
- 58 Episcopus non potest vnire mensa sua vel Capituli sui.
- 59 Vnio fieri debet saluo iure possessoris.
- 60 Dismembratio non nisi vacato rectore facienda.
- 61 Capitulum sede vac. an possit vnire.
- 62 Vicarius vnire non potest nisi expresse fuerit ipsi concessum.
- 63 Pensionem regulariter non potest imponere Episcopus.
- 64 Simonia non incurritur cum datur aliquid pro redimenda vexatione.
- 65 Pensio seni resignanti assignari potest.
- 66 Pensio ad quantam fructuum partem imponi possit.
- 67 Papa est absolutus in beneficiis alibus.
- 68 Pensio super aliquibus beneficijs imponi non potest.
- 69 Canoniciatus de stylo Curia exprimuntur solum ad 24. Duc.
- 70 Pensio extinguitur morte pensionarij.
- 71 Beneficia prius possessa an in prouisione nominanda.
- 72 Beneficia incompatibilia qua dicantur.
- 73 Beneficia vniformia qua dicantur.
- 74 Beneficium primum non vacat, nisi habita possessione secundij.
- 75 Possessio adepta quando dicatur.
- 76 Commenda ad tempus non causat incompatibilitatem.
- 77 Commenda ad vitam est verus titulus.
- 78 Episcopus non potest dispensare in incomparabilibus.
- 79 Papa semper dispensare potest in pluralitate beneficiorum.
- 80 Beneficia simplicia residentiam requirentia an plura detineri possint.
- 81 Episcopus an possit dispensare in simplicibus requirentibus residentiam.
- 82 Beneficium quoduis de iure requirit residentiam.
- 83 Beneficia simplicia non requirentia residentiam an plura haberi possint.
- 84 Beneficium ad sustentationem sufficiens quod dicatur.

- 85 Iudicij arbitrio manent qua non sunt definita à iure.
- 86 In iudicanda sufficientia sustentationis qua consideranda.
- 87 Episcopus conferre potest beneficia, dum est in alia Diocesi.
- 88 Episcopus potest recipere iuramentum à prouiso super aliquibus obligati-
nibus.
- 89 Fidei professionem tenetur facere prouiso de curato vel Canonica.
- 90 Fidei professio an possit fieri per Procuratorem.
- 91 Fidei professionem non faciens an inuetur possessione.
- 92 Prouisi ad beneficia Regularia tenentur emittere fidei professionem.
- 93 Pœna non possunt extendi ad similia ex identitate rationis.
- 94 Forma professionis fidei.
- 95 Forma professionis fidei pro Græcis.
- 96 Beneficij collatio quomodo probari possit.
- 97 Episcopus nihil potest accipere pro prouisione ad beneficium.
- 98 Notarius Episcopi an possit petere quid pro literis prouisionis.
- 99 Beneficij possessio quomodo capiatur.
- 100 Possessio beneficij potest capi per Laicum.
- 101 Laicus potest constitui Procurator ad resignandum beneficium.
- 102 Possessio beneficij non potest capi vigore mandati generalis.
- 103 Beneficium acceptare quis possit pro alio sine mandato.

Beneficia quædam sunt curata, quæ nimirum habent populum cui Sacramenta administrare tenentur. Quædam simplicia quæ populo quidem carent aliquod tamen onus habent annexum, videlicet iurisdictionis supra Clerum, canendi in choro & similia. Alia demum simplicia quæ nullum onus habent annexum. *Staph. de lit. grat. tit. de qualit. & statu. benef. secundum diuersitatem itaque huiusmodi qualitarum beneficiorum diuersi quoque modi in eorum collatione sunt tenendi.*

Vnde primo de curatis videamus, sed accipiemus curata prout distinguuntur à beneficijs positis in secundo capite præmissæ distinctionis ex *Staph. alata*, videlicet à beneficijs habentibus adnexam iurisdictionem, seu exercitium potestatis spiritualis fori contentiosi, prout est excommunicare, & alia quæ ad correctionem morum spectant, talis enim iurisdicatio efficit etiam be-

neficia curata. *Extr. auag. execrabilis. §. quantum autem. Ioan. 22. de præb. & calem curam dicuntur habere Archidiaconi, & alij inferiores Prælati. cap. 1. de off. Archid. DD. in cap. cum contingat. de for. comp. Sed largè loquendo & improprie, vt docet Innoc. in cap. cum satis. nu. 2. Ant. de Butr. ib. num. 8. de off. Archid. Abb. in cap. dudum 2. num. 7. in fin. de elect. stricte verò & proprie, & vt distinguuntur à præcedentibus curata beneficia intelliguntur habentia potestatem ligandi & soluendi in foro pœnitentiali, & certum locum cuius populo adstringuntur administrare Sacramenta, populusque tenetur ea ab eis recipere. *Abb. lo. cit. Dec. in cap. ad aures. num. 16. de elect. cuiusmodi sunt Parochiales Ecclesie. Clem. dudum. in. gl. ver. impediunt. de sepult. Rot. diuersor. decis. 52. p. 2. Hored. de incomp. benef. p. 1. c. 13. & DD. communiter in Rub. de Paroch. & de his loquemur ad præsens.**

In collatione itaq; Parochialium Ecclesiarum, seruandum est omnino decretum Conc. Trid. sess. 24. cap. 18. de res. vt videlicet occurrente vacatione Parochialis Ecclesie, deputetur in ea Vicarius qui eam administret donec prouideatur de Rectore: vt intra decem dies Episcopus eligat aliquas personas idoneas, vel concursu proposito inuiter, qui se velint subdere examini examinatoru ad hoc deputatorum ex Synodo Diocesana: vt iidem examinatores diligenter examinent concurrentes, & digniores ex concurrentibus eligant & approbent, vt Episcopus vnum ex approbatis ab examinatoribus quem iudicauerit, prouideat de Parochia vacante, vel prouidendum remittat ad illum ad quem spectat prouisio. Quæ quidem adeo in collatione Parochialiu necessario sunt obseruanda, vt sine illis facta collatio sit omnino nulla ex Constitutione Pij V. quæ quoniam supra à nobis fuit sæpius allegata, & continet plura notabilia circa collationem huiusmodi curatorum, ideirco eam inserendam voluimus, vt sequitur.

In conferendis beneficiis Ecclesiasticis, & præsertim Parochial. Ecclesiis personis dignis, & habilibus, quæ in loco resideant, & per se ipsos curam exercere valeant, quantam diligentiam adhiberi oporteat. Alexandri III. in Lateranen. & Gregor. X. in Lugdunen. generalibus Concil. ac Innoc. similiter III. & aliorum Rom. Pont. Prædecessorum nostroru editæ Constitutiones testantur. Quod vt diligentius ac rectius perficiatur, statuit etiam Synodus Tridentina, vt occurrente vacatione Parochialis Ecclesie etiam generaliter vel specialiter etiam vigore induiti in fauorem S. R. E. Cardinalium,

aut alias quomodolibet reseruata vel affecta, debeat Episcopus habita notitia vacationis Ecclesie si opus fuerit, idoneu in ea Vicarium cum congrua eius arbitrio fructuum portionis assignatione constituere, qui onera ipsius Ecclesie sustineat, donec ei de Rectore prouideatur. Et deinde Episcopus, & qui in patronatus habet, intra decem dies aut aliud tempus ab Episcopo præscribendum, aliquos Clericos ad regendum Ecclesiam idoneos, examinatores iuxta formam eiusdem Synodi deputatu nominet, & non nisi eisdem examinatores per concursum aliorum examinatorum, etiam tanquam magis idoneo ab Episcopo iudicato, & electo de Ecclesia prouideatur, alias prouisiones seu institutiones omnes præter formam prædictam facta subreptitia censeantur. Sed quoniam res humana semper in deterius prolabitur, nisi sit qui eas retineat, ac debita executioni demandet; & verendu sit ne propter Constitutionum huiusmodi transgressionem maximi abusus oriantur. Nos ad quorum notitiam non sine graui nostra molestia peruenit, nonnullos ex Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopis & Episcopis, occurrente vacatione Parochialium Ecclesiarum eas nullo aut minus ritè seruato examine, præsertim illo quod per concursum fieri debet ex Conc. Triden. vel etiam examine ritè seruato, personis minus dignis carnalitatibus aut alia humana passionis affectum non rationis iudicium sequentes consulisse, & de eis prouidisse, volentes quantum cum Deo possumus huiusmodi, ac etiã futuris periculis occurrere, eorundem Prædecessorum nostrorum Constitutiones præfatas etiam

etiam innovando, auctoritate Apostolica tenore presentium omnes & singulas collationes, provisiones, institutiones Parochialium Ecclesiarum ab eisdem Episcopis, & Archiepiscopis ac quibusvis alijs Collatoribus tam ordinarijs quam delegatis, etiam Sancta Rom. Ecclesie Cardinalibus ac Sedis Apostolica Legatis vel Nuncijs prater & contra formam ab eodem Conc. Trid. presertim in examine per concursum faciendum prescriptam factas, aut in futurum faciendas, nullas, irritas, ac nullius roboris vel momenti fore & esse, nullumq; promissis ius aut titulum etiam coloratum possidendi prabere, & Parochiales Ecclesias huiusmodi que vacabant, ex nunc vacare statuimus, decernimus, & declaramus, easq; omnes pro tempore sic vacantes, nostra & Sedis Apostolica, seu eorum quibusvis conferendi eas, prater quam Episcopis & Archiepiscopis qui curam dicti examinis iuxta decretum eiusdem Conc. habere debent competet, dispositioni reservamus, insuper ne Patriarchales Ecclesie diu in suspensio maneat in maximum animarum periculum, quarumcunque Parochialium Ecclesiarum, quarum dum pro tempore vacant ad Episcopos, Archiepiscopos, Primates, & Patriarchas & quosvis alios Ordinarios collatores in mensibus Ordinarijs Collatoribus etiam per nostras Regulas assignatis provisio & collatio spectat & pertinet, de quibus ydem Episcopi & Ordinarij predicti intra sex mensium spatium a die vacationis earundem perfecto examine iuxta formam Conc. Trid. presati non prouiderint, ac illarum etiam quarum collationes nobis & dicte Sedi ge-

neraliter vel specialiter ex quavis causa reservata seu affecta existunt, aut alijs exindulto Sedis aposto. l. competunt, ad quas occurrente illarum vacatione Episcopi & Archiepiscopi presati personas per examen concursu mutuo habito iuxta dicti Conc. Trid. formam approbatas & magis idoneas non elegerint, aut electas nobis vel successoribus nostris, aut ijs ad quos collatio spectabit pro collatione obtinenda intra quatuor mensium spatium a die illius vacationis non significauerint, nec non Parochialium Ecclesiarum similibus, qua iuris. Ecclesiastici vel Laicorum seu Clericorum & Laicorum simul fuerint, sic presentatus intra tempus eisdem patronis a iure prescriptum prauo examine iuxta formam dicti Conc. approbatus petatur institui, institutioq; ipsa per duos menses a die presentationis dilata fuerit, collationem, provisionem, institutionem & omnimoda dispositionem nobis, & ipsi sedi ac personis indulta huiusmodi conferendi, prouidendi, seu instituendi obtinentibus respectiue reservamus: data tamen in Parochialibus iurispatronatus optione ipsis Patronis, ut si institutio ad Ordinarios spectabit, ipsis Ordinarijs illam facere negligentibus, & ultra dictos duos menses differentibus, possint pro huiusmodi institutione obtinenda habere recursum ad Metropolitanum, vel viciniorum Ordinarium, aut ad Sedem Apostolicam. Prohibentes etiam eisdem Ordinarijs, ne tempus decem dierum eisdem Ordinarijs & Patronis ab eodem Conc. Trid. ad nominandum idoneos Clericos coram deputatis examinatoribus prescriptum, ultra alios decem dies prorogare audeant vel presu-

mant.

mant Districtius inhibentes ne quis praeter Romanum Pontificem, aut alios indulta huiusmodi obtinentes, ut praefertur quacunque sit super hoc autoritate munitus, de huiusmodi beneficijs sic reservatis ut praefertur, disponere vel circa illa etiam per viam permutationis, vel alias innouare quoquomodo presumat. Ut autem non solum dignis, sed magis idoneis reperitis iuxta eiusdem Concilij decretum Parochiales Ecclesia conferantur, volumus & eadem autoritate decernimus, quod si Episcopus minus habilem posthabitis magis idoneis elegerit, possint y qui reiecti fuerint à mala electione huiusmodi ad Metropolitanum, vel si ipse eligens Metropolitanus, aut exemptus fuerit, ad viciniorem Ordinarium, vti nostrum & sedis huiusmodi delegatum, aut alias ad ipsam Sedem Apostolicam appellare, ac praelectum ad nouum examen coram ipso appellationis Iudice & eius examinadoribus prouocare, & constituto de prioris eligentis irrationabili iudicio, eoque reuocato, Parochialis magis idoneo per eundem Iudicem appellationis approbato conferenda, remittatur ad eum ad quem collatio, prouisio vel institutio spectabit. Hac tamen appellatio interposita interim non impediat aut suspendat, quominus electio per Ordinarium primo loco facta interim debita demandetur executioni, & prouisus, ab eadem Ecclesia causa appellationis huiusmodi pendente non amoueat. Et si quis à sententia per Iudicem appellationis lata duxerit appellandum, is tunc ad Sedem Apostolicam appellabit; si secus in praemissis omnibus & singulis actum aut attentatum fuerit, irritum de-

cernimus & inane. Volumus autem quod praesentium transumptis manu alicuius Notarij, &c. Datum Roma, Anno Incarnat. Domin. 1566. 15. Kalend. April.

Qua constitutione ultra plura singularia quae legere licet, & nos locis diuersis supra aliqua attingimus, illa ordinatio Conc. Trid. sup. cit. de non promouendis ad Parochiales sine prauiu concursu & examine, adeo strictè seruanda decernitur, ut collationem beneficij Parochialis absque huiusmodi examine factam nullam omnino esse, nullumque ius prouisis ne quidem titulum coloratum per eam acquiri, ipsumque beneficium contra formam praescriptam à Conc. collatum, de facto vacare referuatumque esse velit.

Vnde omnes omnino tenentur subijci examini praedicto qui promoueri voluit ad Parochiales. Ita ut ne quidem Doctor vel Licentiatas in aliqua iuris vel Theologiae professione ab eo excusetur, ut declarauit Sac. Congreg. Concil. *his verbis.*

An Doctor vel Licentiaeus possit excusari ab examine cum comparet petens sibi prouideri de Ecclesia Parochiali, Congreg. Concil. censuit non posse.

Idque etiam si esset famosissimus Doctor, ut quia legisset per plures annos cum applausu in aliqua Academia insigni. *Tusc. de Visit. lib. 2. cap. 5. num. 10.* quia nimirum examen hoc casu requiritur pro forma collationis quae dat esse rei. *Parisi. de resig. lib. 8. quest. 9. n. 90. & seq.* vbi hoc idem fuisse responsum à praedicta Cong. testatur.

Beneficijs quoque curatis Sede Apost. seu cuique alteri reservatis vacantibus, similem concursum seu examen facere debet Episcopus, & ex concurrentibus examinatis eligere vnum, ipsumque re-

mittere

mittere instituendum ad Sedem Apost. seu alium cui beneficium fuerit reseruat. ut patet ex tex. Conc. cit. & Constitutionis praemissa, & declaratum fuisse à praedicta S. Cong. Conc. testatur Paris. lo. cit. nu. 103. quam declarationem refert Gonz. super 8. Canc. gl. 6. num. 11. his verbis.

In beneficijs curatis reseruat. Sedi Apostolica vacantibus per obitum puta in mensibus reseruat. Ordinarj proponenti edita concursus, & à Sede Apostolica provisio fiat approbato, ab examinatore in Synodo Diocesana deputatis, si fidem approbationis habet ab Ordinario, ut in dicta Constitutione Pij V.

De curatis tamen vacantibus in Curia, siue per resignationem in manibus Papæ, solet alioqui Dataria providere absq; concursu praemisso solo examine super sufficientia, ut testatur Gonz. lo. cit. num. 116. similiter & in curatis vacantibus permutationis causa, solū examen sufficeret. Paris. lo. cit. num. 95.

Curata quoque Iurispatronatus Ecclesiastici dum vacauerint in mensibus reseruat. per concursum & examē providendi debent. Gonz. lo. cit. qui refert S. Cong. Conc. in simili dubio respondisse hoc modo.

Si beneficium curatum Iurispatronatus Ecclesie in mensibus Apostolica Sedi reseruat. vacauerit, Episcopus ipse Ordinarius nulla habita ratione Patronorum, debet edita concursus proponere, & idoneum eligere, ac Romam mittere cum fide ipsiusmet Ordinarij à Sum. Pont. instituendum, sicut fit in alijs curatis quæ non sunt Iurispatronatus.

7- Vacante autem beneficio in mensibus non reseruat. Patronus Ecclesiasticus debet nominare plures examinandos, vel ipse Episcopus invitare potest ad concursum; & demum ex approbatis in

examine vnum eliget ipse Patronus instituendum ad beneficium patronatum. Nau. conf. 5. de iurep. in antig. quod etiam responsum fuisse à Sac. Cong. Conc. testatur Genuen. in prax. c. 66.

In curato verò Iurispatronatus Laicorum, concursus huiusmodi non requiritur, sed tamen debet examinari presentatus super sufficientia. Conc. Trid. lo. cit. & declaratum fuisse à Sac. Cong. refert Gonz. lo. sup. cit. num. 134. his verbis.

Examen per concursum fieri non debet in vacatione Parochialis quæ sit Iurispatronatus Laicorum, sed sufficit quod deputatus à Patrono examinetur ab examinatore in Diocesana Synodo deputatis, & idoneus iudicetur.

Nisi plures fuerint presentati, tunc enim in concursum committi possunt, ut respondit eadem S. Cong. verbis sequentibus.

An declaratio Congregationis non requiri concursum in Parochialibus de Iurispatronatus Laicorum, procedat quando ab eisdem patronis plures sunt presentati; Cong. Conc. censuit concursum fieri debere inter presentatos tantum, quibus examinatis & approbatis ab examinatore eum Episcopus eligat, quem ceteris magis idoneum iudicauerit iuxta decretum Conc. sess. 24. c. 18.

In Parochialibus quoque Regularibus conferri solitis, concursus non requiritur, sed sufficit solum examen, super quo etiam habetur declaratio dicta Sac. Cong. huiusmodi.

Hoc decretum non habet locum in beneficijs Regularibus, quæ Regularibus conferri consueverunt.

Neq; fit concursus quando curatū beneficium spectat ad collegium vel annexum est alicui præbendæ seu beneficio ex sui natura simplici; ut si annexum fuerit

Ecc. Cano.

Canonicarum Cathedralis vel Collegiatae Ecclesiae, tunc enim curatum sequitur potius naturam illius beneficii cui adnectitur. *cap. extirpanda. de praeb. c. statutum. de elect. in 6. l. p. alleg. 5. nu. 9. Rebuff. de non prom. in 1. ann. num. 27. Paris. lo. sup. cit. num. 94.* Unde nec inducit incompatibilitatem cura huiusmodi, nisi eam habuerit ex sui natura principale beneficium. *cap. super eo. in. gl. ver. non obicit. de praeb. in 6. cit. hocque fuisse responsum a Sac. Cong. Conc. ad petitionem hebdomadariorum Collegiatae S. Ioannis Maioris Neap. refert Genuen. lo. supra cit. num. 2. & Paris. lo. cit. num. 93.*

10. In collatione autem facienda tam curatorum quam aliorum beneficiorum, debet praeferi doctior minus docto, exteris paribus. *cap. licet ergo. 8. quest. 1. Abb. in cap. constitutus. 2. nu. 7. de appell. Dec. ib. num. 6. Roeb. Curt. de inrep. v. honorificum. quest. 15. D. Th. 2. 2. quest. 63. art. 1. Sat. de iust. & iur. quest. 6. art. 1. conclus. 9. & esse communio rem sententiam, tam Theologorum quam Canonistarum testatur Couar. in reg. peccatum. p. 2. S. 2. num. 4. Dignus tamen digniori praeferi potest, cuius mores sunt magis noti & probati. *arg. tex. cap. cum nobis olim. §. his igitur. de elect. Butr. in cit. c. constitutus. 2. de elect. n. 15. D. Th. lo. cit. Sylvester. v. electio. 1. n. 16. & Doct. cit. super quo responsam S. Cong. Conc. refert Gonz. gl. 4. num. 112. in haec verba.**

Praeferendus est minus doctus, modo idoneus, quando eius mores sunt noti & approbati, doctiori cuius vita ignoratur.

11. Similiter idoneus de eadem civitate, vel de gremio Ecclesiae, vel si fuerit de genere fundatoris, externo licet magis idoneo praeferi debet. *Lamber. de iurep. lib. 2. p. 5. art. 6. Zechus de benef. cap. 12. num. 26.* Quae autem scientia requi-

ratur in promovendis ad beneficia, determinant Doctores, in *cap. cum in cunctis. praesertim Innoc. num. 1. Abb. a. num. 4. Dec. num. 34. de elect.* Dicit tamen potest. Primo in promovendo ad Episcopatum requiri scientiam novi & veteris testamenti. *cap. omnes psallentes. 38. dist. scientiam iuris & praesertim Canonum secundum quos debet iudicare. c. 1. in fine. de consang. & affin. vel quod sit saltem Doctor seu Licentiatum in Theologia seu iure Canonico. Conc. Trid. sess. 22. de ref. c. 2.*

In promovendo ad beneficium curatum requiritur scientia Canonum poenitentialium, & eorum qui in exequendo munere curae animarum, vel administratione Sacramentorum requiruntur. *c. que ipsis. dist. 38. cit. & ut sciat docere populos ea quae sunt necessaria ad salutem. Concil. Triden. sess. 5. cap. 2. de ref.*

Alij autem beneficiati scire debent ea quae muneri ipsorum incumbunt. *Innoc. in c. cum in cunctis. cit.* Ut Archidiaconus debet esse Doctor vel Licentiatum in Theologia seu iure Canonico. *Conc. Trid. sess. 24. cap. 12. de ref.* scire enim debet iura, cum habeat curam iurisdictionalem, & debeat coercere, visitare, & censetur Vicarius Episcopi. *cap. 1. cap. ad haec. de offi. Archid. Rot. divers. p. 2. de cis. 52. praesertim quoad Parochiales Ecclesias & titulos minores, & quoad modicam correctionem. Abb. in cap. fin. cit. de offi. Archid. num. 7. si nimirum habeat hanc potestatem seu curam iurisdictionis actu ex consuetudine recepta. gl. in cap. fin. cit. de offi. Archid. ver. pacifica. DD. communiter in cap. cum in cunctis. §. inferiora. de elect. iurisdictionis enim Archidiaconi in sola consuetudine fundatur, & non in iure. gl. fin. in cap. 2. de excess. pral. Abb. ib. num. 4. Unde Archidiacono*

13. Diaconus regulariter non potest excommunicare, vel aliquam sententiam exercere, nisi ad hoc habeat ius speciale. *id. Abb. in cap. Odoardus. de solut. & in cap. licet. num. 3. de penis.* nec dicitur curatus si non habet aliquam iurisdictionē actu: Curatus enim dici non potest, nisi qui potest excommunicare, seu tenetur confessiones audire, Sacramenta Ecclesiastica administrare. *Rot. per Bysign. decis. 13. de preb. quorum aliquod ut Archidiaconus habeat, debet iuari privilegio speciali vel loci consuetudine. Abb. in cit. S. inferiora. num. 4. sed de iure habet tantum præminentiam in Ecclesia, & est immediatus Prælati post Episcopum. Dec. in cap. ad aures. de rescript. Mohed. decis. 164. nu. 5. ad hoc cap. 1. iun. gl. 1. de offi. Archid. Butr. Abb. ib. Host. in sum. num. 1. eo. tit. Struz. de Vic. Epis. 9. 37. num. 6. lib. 1. & quæst. 61. eo. lib. ubi deducit Archidiaconum sede vacante antequam eligatur Vicarius à Capitulo, sustinere debere vices Vicarij.*

Ex his sequitur quod si non haberet actu iurisdictionem huiusmodi annexā Archidiaconus, vix comprehenderetur Decreto Conc. Trid. cit. *vi responsum etiam à Sac. Cong. Conc. fuisse, reperimus his verbis.*

An Archidiaconus qui vere cura animarum, & omni prorsus iurisdictione caret, comprehendatur decreto Conc. sess. 24. cap. 12. quoad qualitatem Doctoratus vel Licentie in eo requisitam.

Congregatio censuit non cōprehendi.

Vicarius eligendus à Capitulo sede vacante debet etiam esse Doctor siue Licentiatus. *Conc. lo. cit. cap. 16. de ref. Prebendam Theologalem, Pœnitentialem, Scholasteriam obtinens, debet similiter esse Doctor siue Licentiatus. Conc. lo. cit. cap. 8. de ref. & sess. 5. cap. 1. de ref. Quinimò idem Conc. cit. tit. sess. 4. cap. 12. de*

ref. monet ut ubi id commodè fieri potest, dignitates omnes vel saltem dimidia pars Canonatum in Cathedralibus, & in Collegiatis insignioribus non nisi Doctoribus seu Licētiatis in Theologia vel iure Canonico conferantur.

In alijs autem beneficijs simplicibus sufficit doctrina mediocris, vel saltem quod beneficiatus sciat legere, construere, canere, horas Canonicas recitare. *Clem. vn iun. gl. v. reputamus. de concess. preb. Nauar. de horis Canon. cap. 7. num. 3. Rebuff. de for. Vic. rum. 87. in prax. Et præsertim in Clerico iam promoti ad Ordines sacros, tolerari potest hæc utcumque conueniens literatura; deponi enim quis non potest propter illiteraturam. cap. sedulo. dist. 38. c. placuit. iun. gl. prin. 10. quæst. 1. sed talis debet et prouideri de beneficio competenti illius literaturæ. Innoc. in cap. 1. de SS. Trinit. Alb. de Ferr. in repet. c. presbyter. de celeb. miss. 9. 27.*

Ultra literaturam requiritur etiam in promouendo ad beneficium Ecclesiasticum, ut sit Clericus ad minus primæ tonsuræ, Laicus enim non est capax beneficij Ecclesiastici. *c. ex literis. de transact. Et quod sit legitimus, illegitimus enim est incapax beneficij Ecclesiastici: nisi quod Episcopus possit cum ipso dispensare ad minores ordines, & ad obtinendum simplex beneficium. c. 1. de fil. presb. in 6. dummodo illi non conferat beneficium in Ecclesia in qua genitor ipsius deseruiuit. Conc. Trid. sess. 25. c. 15. de refor.*

Irregulares quoque ex quocunque irregularitatis capite sunt incapaces beneficiorum Ecclesiasticorum. *c. 15. qui in fin. de sent. excom. in 6. si nimirum habuerit quis irregularitatem antequam assequatur beneficium, nam tali facta collatio beneficij est nulla. Innoc. in cap. constitutis. 2. de appell. Felin. in c. 2. de re-*

scrip.

scrip. Couar. in c. alma mater. p. 1. §. 7. n. 7. Vnde si talis obtineat beneficium tacto impedimento quod habet, gratia censeatur subreptitia & nulla. *Felin. in c. ad audientiam. 2. nu. 22. de homic.* Ut patiens morbum caducum si taceat hoc impedimentum impetrando beneficium, impetratio censeatur subreptitia, quod fuisse decisum in Rota, testatur Aem. Vera. *decis. 35. p. 1.*

Ex post facto autem superueniente irregularitate post assecutionem beneficij, non amittitur beneficium ante incursum irregularitatem obtentum, nisi mediante Iudicis sententia. *c. precepta. 55. dist. Abb. in c. cū nostris. nu. 22. de concess. præb. Nau. conf. 3. num. 1. de homic.*

Sed de his consule quæ supra de impedimētis ad ordines diximus, fere enim æqualiter in omnib. irregularitas impediens ordinem, impedit etiam assecutionem beneficij.

Requiritur in promouendo ætas sufficiens. Et quidem in promouendo ad beneficium curatum requiritur ætas annorum viginti quinque, vel saltē ea quæ possit intra annum promoueri ad Presbyteratum. *cap. licet. de elect. in 6. Conc. Trid. sess. 24. cap. 12. de ref.*

37.

Alia etiam beneficia simplicia ante decimum quartum annum obtineri non possunt. *c. super inordinata. iun. gl. v. pueri. de præb. Conc. cit. sess. 23. c. 6. de ref.*

Ad Archidiaconatum promouendus debet esse eius ætatis, ut in Diaconū promoueri possit. *c. cum in cūctis. §. inferiora. de elect.* alioquin ad Presbyteratum promoueri non obligatur, ut notat communiter Doct. in eo. *c. cum in cūctis. & Rota diuers. decis. 52. p. 2.*

Ad Decanatum vel Præpositurā promouendus, debet esse eius ætatis, ut ad Presbyteratum promoueri possit. Decanus enim & Præpositus tenetur esse

Presbyter. *c. nullus in præpositum. 60. dist. c. 1. de atat. & qual. cap. cum in cūctis. §. inferiora. cit. Dec. ib. num. 5.*

Ad dignitatem quamlibet seu Canonicatum in Cathedrali, requiritur ætas quam requirit Ordo illi dignitati vel Canonicatui adnexus; vel saltem ea, quæ intra annum ad Ordinem adnexum promoueri possit. *Conc. lo. cit.* Est autem attendendus Ordo quem requirit ipsa dignitas seu Canonicatus ex sui natura, non autem ille quem requireret aliquod beneficium aliud ipsi dignitati seu Canonicatui forte adiunctum, hoc enim adiunctum non alterat naturam principalis beneficij, cui adiungitur ut diximus alias, ad quod etiam libet referre responsum. *S. Cong. Conc. ut sequitur.*

N. obtinuit Canonicatum requirentē Ordinem Subdiaconatus, sed quia illi Canonicatus unita est Parochialis, cum esset in atatē legitima ad Canonicatū, sed non ad Parochialem, Ordinarius difficilem se reddebat ad ipsum admittendum, unde consuluit Congregationem.

Congregatio censuit attendendā esse naturam Canonicatus non Parochialis, & sufficere quod prouisus sit in ea ætate quem exigit Canonicatus, si Parochialis est unita perpetuo & accessorie Canonicatui; secus si æquē principaliter unita esset, quæ tum non assumit naturam Canonicatus.

Quod alia beneficia autem simplicia & Canonicatus in alijs Ecclesijs inferioribus, requisita ætatis remanere videntur in dispositione iuris communis, cum de illis nihil innouauerit Conc. Trid. quod etiā responsum fuisse à S. Conc. Conc. testatur Gonz. *gl. 5. num. 5. super 8. Reg. Canc. his verbis.*

Concilium nihil innouauit super ætate promouendorum ad Canonicatus Ecclesiarum Collegiatarum.

Si tamen ex consuetudine vel statuto

19. aliquis Ordo huiusmodi beneficijs Collegiatarū fuerit adnexus, eius ætatis deberet necessario esse promovendus, quā Ordo requireret adnexus beneficio, vel cum qua saltem intra annum ad Ordinē adnexū promoueri possit. *Conc. cit. sess. 22. c. 4. de ref.* Neq; Episcopus de nō suscipiendo Ordine huiusmodi dispensare possit, nisi ad annum. *id. Conc. sess. 7. cap. 12. de ref.* idque non nisi ex causis in iure expressis, vt causa studij; & dummodo intra annū saltem Subdiaconatum suscipiat sic dispensandus, ne videlicet retrocedere possit. *c. cum ex eo. de elect. in 6.*

20. Circa beneficiorum collationem aduertendum est præterea, vt conferantur beneficia vacancia, vacatura enim seu viuente legitimo possessore conferri non possunt, cum beneficij viuents impetratio in iure sit reprobata. *c. non furem. 7. q. 1. c. 1. de concess. prab.* nisi obtinens beneficium esset priuatus ipso iure, vel à Iudice, vt si fuerit affectus aliud beneficium incōparabile. *extrauag. Ioan. 22. incip. execrabilis. de prab.* vel in casibus

21. in quibus beneficium censetur pro derelicto, quos casus deducit *Abb. in c. Clericos. nu. 4. de Cler. non resid.* vel si Matrimonium contraxit, seu sponsalia de presenti. *c. 1. & 3. de Cler. coniug.* vel si fuerit ingressus Religionem & annum probationis impleuerit. *c. beneficium. de regul. in 6.* non nisi tamen secuta professione conferri debet beneficium ingredientis Religionem. *Gemin. in cit. c. beneficium. not. 3.* præsertim post Conc. Trid. quod ante emissam professionem resignationes, aut obligationes quascunque per ingredientem Religionem faciēdas, irritas esse voluit *sess. 25. c. 16. de regul. hocq; decretum locum habere etiam in renunciatione beneficij, declarauit sæpius S. Cong. Conc. vt attestatur. Paris. de refig. lib. 3. q. 13. nu. 5.* Deputari tamen

potest in huiusmodi beneficio ingredientis Religionē Vicarius, qui administrat ad tempus emissæ professionis. *cit. c. beneficium. de regul. in 6. Maiol. de irreg. lib. 3. c. 6.* Et si quis promoueatur ad Abbatiam, statim post adeptam possessionem Abbatiz, etiam si nondum sit benedictus in Abbatem, vacare censentur illius beneficia. *Pauin. de potest. c. sed. vac. q. 9. Oldrad. conf. 14. Gig. de pens. q. 56. n. 5.* Abbatiz enim æquiparantur in hoc Episcopatibus, cū sint ex maioribus dignitatibus, veniantq; Abbates appellatione Prælatorum. *Dec. in c. decernimus. à nu. 8. de iudic. Hoied. p. 1. de incomp. benef. c. 5. Lap. Alleg. 84. num. 12. Paris. de refig. lib. 3. q. 1. à num. 95.*

Similiter amittit quis beneficium propter crimē, sed præcedente sententia declaratoria, idq; etiā si fuerit crimen notorium. *Ioan. Andr. in c. 1. n. 10. de homic. in 6. Gomez. in Reg. de an. q. 52. Couar. in c. alma mat. p. 1. S. 2.* vel saltem tã in hoc casu quam in alijs præmissis, omnibusq; eisdem similibus quibus beneficium ita vacare censeatur, vt alteri conferri possit, prouisus de huiusmodi beneficio non possit apprehendere possessionem beneficij accepti, nisi vocato priori possessore, iuxta *tex. cap. licet. de prab. in 6.* & not per Doctores *ib.* possessio enim beneficij quo quis est priuatus iure, potest detineri, & ex ea causatur remedium possessorium. *Abb. in c. in literis. nu. 21. de restit. spol.* Nec debet conferri possessio alteri, non vacato præsentis possessore etiam iniusto. *id. Abb. in c. cum nostris. nu. 19. de concess. prab.*

Vt autem diximus non conferendum beneficium nec dum vacans, eodem modo dicendum est, beneficium antequam vacet promittendum non esse. *c. nulla. c. ex tenore. de concess. prab. Lap. alleg. 84. nu. 7.* vnde & expectatiuæ ad primo va-

atura seu mandata de prouidendo quā primū vacauerit, iure veteri vsitata, de quibus est mentio in c. Capitulum sancte crucis. de rescript. c. proposuit. de concess. preb. c. si cui. c. si pauper. de preb. in 6. & pluribus alijs locis, nouissimo iure Conc. Trid. cit. sess. 24. c. 19. de ref. fuerunt abrogata.

Ex iisdem ferme rationibus beneficia resignanda vel resignata conferri prohibentur, nisi seruentis requisitis Constitutionis Pij V. in qua & causa admittendarum resignationum determinantur, aliaque plurima in hac materia resignationum necessario seruanda ordinantur. Cuius Constitutionis cum frequentissimus vsus sit, eam hic retulimus tenore quo sequitur. eius autem clarior intellectus peti potest ex tractatu locupletissimo Flam. Paris. de resig.

Quanta Ecclesia Dei incommoda omni tempore attulerit, & nunc quotidie magis afferat ministrorum in eam ingressio vitiosa, iam late perspiciant, & cum maerore expendant Prasules omnes & Pastores, quando hac pernicies ceterarum omnium maxima, tam multas orbis Ecclesias impie violarit. Quia verò hoc malum cum in ceteris frequens, tum maxime in beneficiorum & officiorum Ecclesiasticorum dimissione admittitur, nemini molestum esse debet, quod pridè de reprimendis quotidianis fraudibus qua hac in re frequentiores internoscuntur, certam aliquam rationem tandem inuizuri, officij nostri partes in prohibenda omnibus interim resignationum huiusmodi receptione paulo seuerius interposuerimus, omnesq; beneficiorum interim resignandorum dispositiones quae fierent, in irritum reuocauerimus, ac etiam de-

creuerimus nullum per eas in illis inueque titulum vel coloratum, tam in petitorio, quam in possessorio ipsis prouisis tribuere, quin etiam eos ad illa deinceps obtinenda perpetuo inhabiles fore. Collatores verò alias in illorum dispositione etiam tanquam deuolutionis iure sese interponere non posse, sed de eis ut verè vacantibus, siue per Romanum Pontificem, siue alios collatorum eorundem superiores uti praeventum esset libere prouideri. Nunc autem intendentes institutum, quo sanctuarium Domini cupimus illibatum auctore Domino persequi, ac simul quantum in nobis est cauere, ne resignationes ipsa dehinc pro cuiusq; arbitrio, nullusq; vel certè leuibus causis passim & temere admittantur, prohibitionem & alia praedicta ac cetera omnia nostris super his literis contenta, eatenus relaxamus, ut posthac Episcopi & alij facultatem habentes, eorum duntaxat resignationes recipere & admittere possint, qui aut senio confecti aut valetudinarij, aut corpore impediti vel vitiatij, aut crimini obnoxij, censurisq; Ecclesiasticis irretiti, aut nequeunt aut non debent Ecclesiae vel beneficio inseruire, seu qui vnum aliud vel plura beneficia obtinuerint, vel quos ad aliud contigerit promoueri. Religionem quoque ingressuri, vel Matrimonium contracturi si statim postea id re ipsa exequantur: deniq; cum quis ex alijs casibus acciderit, qui constitutione faelicis recordationis Innocentij Papae III. de dimittendis Cathedralibus Ecclesiis edita continentur. Qui etiam ob capitales inimicitias nequeunt, vel non audent in loco beneficij securi reside: sed nec horum vllus sacro ordi-

manci.

mancipatus, nisi Religionem ingressurus valeat vltro modo beneficium vel officium Ecclesiasticum resignare, nisi aliunde ei sit quo in vita possit commode sustentari. Ad haec beneficiorum & officiorum mutationes admittere, quae Canonicis sanctionibus & Apostolicis Constitutionibus permittuntur. Caueant autem Episcopi & alij predicti, itemque omnes Electores, Praesertatores & Patroni, tam Ecclesiastici quam Laici quicumque sint, ne verbo quidem aut nutu, vel signo futuri in huiusmodi beneficiis & officiis successores ab ipsis resignantibus, aut alijs eorum significatione vel hortatu designentur, aut de his assumendis promissio inter eos, vel etiam intentio qualiscunque intercedat. Ceterum praecipimus atque interdiximus, ne ipsi Episcopi aut alij collatores de beneficiis & officiis resignandis predictis, aut suis aut admittentium consanguineis, affinibus vel familiaribus, etiam per fallacem circuitum multiplicatarum in extraneos collationum, audeant prouidere: quod si secus ac etiam quicquid praeter vel contra formam predictorum fuerit à quocunque temere attentatum, id totum ex nunc vires & effectum decernimus non habere. Qui vero contra fecerint, ut in eo quo deliquerint puniantur, à beneficiorum & officiorum collatione, nec non electione, presentatione, confirmatione, & institutione prout cuique competierit, tamdiu suspensi remaneant, donec remissionem à Rom. Pontifice meruerint obtinere; & qui talia beneficia seu officia receperint, eos predictis pænis volumus subiacere. Et nihilominus in eos qui sic suspensi conferre, eligere, praesentare, confirmare, vel instituere au-

si fuerint, excommunicationis quo ad personas, quo vero ad Capitula & Conuentus, à diuinis suspensionis sententias ipsa facto promulgamus; quibus etiam nullus alius quam ipse Romanus Pontifex, siue absolutionis siue relaxationis gratiam (excepto mortis articulo) valeat impartiri, Prohibitione & literis nostris predictis nihilominus in ceteris omnibus perpetuo valituris. Non obstantibus quibuscunque priuilegijs, indulgentijs & literis Apostolicis generalibus & specialibus, quibuscunque Episcopis & alijs superioribus ac inferioribus Ecclesiarum Praelatis, nec non Ecclesijs, Monasterijs, Capitulis, Conuentibus, Collegijs & Vniuersitatibus eorumque, & alijs personis etiam Regia & Imperiali Maiestate praeditis, sub quacunque verborum forma & conceptione concessis, per quae effectus praesentium impediri posset quomodocunque vel differri, etiam si de eis ipsorumque, totis tenoribus ad verbum, ac de proprijs nominibus eorum, nec non Ecclesijs, Monasterijs, locis, ordinibus, & dignitatibus quibusuis, nec non causis propter quas illa concessa sunt specialem & expressam praesentibus fieri oporteret mentionem. Ceterum iubemus easdem praesentes ad valuas Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe & in acie Campi Flora publicari, & earum exempla affigi, volumusque eas sic publicatas omnes & singulos perinde afficere & obligare, ac si illis ipsis fuissent singulariter intimata. Exemplis quoque predictis & iam impressis, manu Notarij publici & Sigillo Praelati Ecclesiastici vel eius Curiae obsignatis, eandem prorsus fidem adhiberi, quae ipsis praesentibus si forent exhibita vel ostensa. Nulli

ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae relaxationis, praecipi, interditi, decreti, promulgationis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum, Dat. Rom. apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicae, 1568. Kal. Aprilis. Pont. nostri anno tertio.

De eisdem resignationibus publicandis emanavit alia Const. Greg. XIII. incip. Humano vix iudicio de ann. 1583. Non. Ianuar. quae videri potest in eius Bullario.

26. In beneficiorum collatione advertendum praeter ea, ut Saecularia Saecularibus, Regularia Regularibus conferantur. c. 1. 16. quest. 2. cap. officij. cap. cum ad nostram. de elect. cap. cum de beneficio. de prob. in 6. Conc. Trid. sess. 14. cap. 10. de ref. Card. in Clem. 1. de suppl. neg. pral. Put. decis. 261. lib. 2. Regulariter autem omnia beneficia censentur saecularia, nisi in eorum fundatione cautum fuerit ut sint Regularia, vel nisi praesumantur Regularia ex quadraginta annorum decurru, quo in eis per Regulares continuè fuerit deseruitum. Franch. in cit. c. cum de beneficio. num. 5. Nau. cons. 8. de prob. in antiq. Mascard. de probat. conclus. 177. num. 6. Rebuff. in prax. tit. quotuplex sit beneficium. num. 5.

27. Possit tamen beneficium Regulare conferri Saeculari instante necessitate, dummodo suscipiat habitum, & emitat professionem eius Religionis. cap. cum causam. de elect. in fin. Abb. ib. num. 5. Ant. de Butr. ib. num. 15. idque clarè colligitur ex textu Conc. Trid. sess. 14. cap. 10. de ref. Vnde etiam emanavit declaratio Congr. interpretum eiusdem

Conc. relata apud Gonz. cit. gl. 8. nu. 78. ut sequitur.

An praeter Papam possint Ordinarii Collatores Regularia beneficia in titulum Regularibus professis prouideri consueti, censere etiam Saecularibus qui illius Ordinis habitum omnino suscipere, & professionem emittere teneantur.

Sac. Cong. die 12. Decemb. Anno 1585. censuit iuxta hoc c. posse etiam Ordinarios Collatores portiones Monachales & Canonicales, & similia simplicia beneficia Regularibus prouideri consueti, conferre ne dum eius Ordinis professis, sed etiam Saecularibus, qui habitum suscipere & professionem emittere omnino teneantur. Abbacias tamen & beneficia administrationem habentia, non nisi professis iuxta Canones per Ordinarios inferiores conferri posse.

28. Quinimò & ad Abbacias & similia Regularia beneficia saeculares Clerici licet eligi non possint, postulari tamen non prohibentur. ut notat Abb. in cap. officij. num. 4. de elect. & in Clem. 1. num. 6. eo. tit. inhabilis enim ad eligendum postulari non prohibetur. p. innocut. de elect. cap. fin. de postulat. pral. Non ab alio tamen debet postulari quam à Papa. iuxta notat a gl. in cap. indemnitate. v. eligatur. de elect. in 6. & alterius. gl. in Clem. 1. v. eligatur. eo. tit. Et sic postulatus teneretur emittere professionem Regulæ illius, ad cuius praelaturam postulatur iuxta iura allegata. Tempus autem ad emittendam professionem haberet vnum annum. cap. ad Apostolicam. de regul. cap. non solum. eo. tit. in 6. Vel aliquod minus tempus, dummodo sit tale quo competenter possit instrui in Regula promouendus. ut notat gl. in c. officij. v. competenter. de elect. Abb. num. 5.

Ant.

Ans. de Butr. num. 13. Ioan. Andr. circa
finem ib. cui doctrinæ ad stipulari vide-
tur Conc. Triden. sess. 25. cap. 21. de Re-
gul. vbi obtinentes Abbacias vult pro-
ficere Regulam quemque sui ordinis in-
tra sex menses: sed salua interpretatio-
ne S. R. Ecclesiæ, cuius est solius decla-
rare mentem Concilij, ille locus Con-
cilij cit. videtur loqui de illis tantum,
qui tempore eius Concilij obtinebant
regularia beneficia non facta profesio-
ne. Aliter nusquam vidimus in praxi e-
mitteri professionem Regulæ alicuius
intra sex menses vigore huius Conc. Tã-
to magis quod idem Conc. c. 15. eiusdem
sess. 25. de regul. expressè annullat pro-
fessiones ante annum probationis ex-
pletum factas. Vnde difficile est in hu-
iusmodi ambiguis quid certi affirmare,
sed potius adueniente casu simili consu-
lenda veniret S. Cong. interpretu. Conc.
vel saltem peti posset dispensatio à San-
ctissimo super emittenda professione
Regulæ non expectato anno, quæ pro-
bata necessitate & vtilitate Ecclesiæ, nõ
grauatim obtineretur, præsertim in re
iuri veteri conformi, quo potuit renun-
ciari anno probationis in fauorem in-
gredientis Religionem & Monasterij
introducito. *cu. c. ad Apostolicam. un. gl.*
v. *Monastery. de Regul.*

30. Quod autem diximus ad Regularia
beneficia posse aliquando assumi sæ-
cularia beneficia Regulares quandoque
esse assumendos exigente necessitate
vel vtilitate Ecclesiæ. *Clem. 1. de elect.*
Card. ib. Abb. in cap. quod Dei timorem.
de stat. Monach. Staph. tit. in obtinen. be-
nes. qua requir. num. 6. Non tamen ad
beneficia curata, præsertim his tempo-
ribus post. Concil. Triden. circa quod
declarationem Greg. XIII. emanatam
refert Gonz. cit. gl. 7. n. 25. in hæc verba.

Sanctissimus D. N. Greg. XIII. no-
luit licere Canonicis Regularibus Con-
greg. Lateranen. etiam de licentia suo
generalis absque permissu Summi Pon-
tif. assumere curam animarum etiam
ad tempus, multoque minus beneficium
curatum ad tempus.

Vtterius in conferendis beneficijs
aduertendum est vt cõferantur sine pa-
cto de dando munere seu aliqua re
pretio æstimabili: alioquin etiam tam
conferens quam recipias beneficium
incideret in crimen & poenas Simonix.
cap. tua nos. cap. quoniam. de Sim. cap.
2. de elect. in 6. iud. & mediator Simo-
nix, seu ille qui munere accepto pro-
moueret quem ad beneficium Ecclesia-
sticum, non excusaretur à vicio Simo-
nix. extrauag. cum detestabile. S. statuen-
tes. de Sim. comm. & est communis Do-
ctorum sententia nisi forte esset res mo-
dica quæ datur. cap. & si quæstiones. lo-
cit. de Sim. licet etiam tum committi
grauè peccatum iuxta modum inten-
tionis teneat Nau. conf. 52. tit. de Sim.
vbi quænam censenda sit res modica,
docet remanere in arbitrio & æstima-
tione boni viri, qui æstimare debet con-
siderata qualitate personæ dantis & ac-
cipientis. idem tenet Abb. in c. & si qua-
stiones cit.

30. Et quidem omne pactum quod est
medium assequendi beneficium Eccle-
siasticum, inducit Simoniam. *Nau. lo.*
cit. conf. 57. idque etiam si pactum fuerit
de re spiritali; non solum enim ob-
rem temporalem, sed etiam spiritaliam
si deducatur in pactum committitur
Simoniam. Vnde recipiens beneficium
cum pacto vt aliud beneficium quod
obtinere renunciet in fauorem confe-
rentis, vel ipsius propinqui, amici, non
excusatur à Simoniam. *Nau. loc. cit. conf.*
22. n. 56. in antiq. Ioan. Caraf. de Sim.

Eff men.

men. à num. 65. Similiter & renuncians beneficium N. vt suffragetur sibi in electione, vel præsentatione, vel vt nunciet sibi de occurrente vacatione alicuius beneficii, non sine vitio resignat. *id. Nau. in man. cap. 23. num. 107. Paris. de resig. lib. 14. q. 4.*

Idem vitium incurrit conferens vel recipiens beneficium cum conditione alicuius obsequij præstandi. *v. sunt nonnulli. 1. quest. 1. cap. cum essent. de Sim. idq; etiam si obsequium videretur piū, ad quod tamen beneficiatus de iure nō teneretur. Vnde collationem factam cū onere legendi Sacram. scripturam, ad quod alioquin non teneretur, fuisse simoniacam iudicauit Rota Rom. die 20. Mart. 1551. coram Vestano in vna Pampilonen. Prioratus, vt refert Aemil. Veral. decis. 241. p. 3. Et patronos qui præsentarant Capellanum cum conditione vt teneret duos alios Capellanos, quorum vnus esset consanguineus ipsorum patronorum, & vt reficeret porticum Cappellæ, fuisse simoniacos, reuocit eadem Rota, teste Achil. de Graf. decis. 343. alias 4. de Sim. & si in collatione beneficiato imponatur, vt faciat Organum, vel quid simile ad quod alias de iure non teneretur, redolere simoniam docet Redoan. de Sim. p. 2. c. 11. si tamen in fundatione beneficii, seu dum vacat antequam conferatur apponatur ipsi onus aliquod, possit recipienti circa collationem iniungi, vt illi oneri satisfaciatur, nec propterea incurretur simonia, ea enim quæ tacite insunt, si deducantur in pactum non faciunt simoniam, cum conditio quæ sui natura inest non efficiat contractum conditionalem, vt notat gl. in cap. significasti. v. conditione. de elect. & alia gl. in cap. in electionibus. v. in certa. in 6. tit. cit. vt si imponatur quod recipiens beneficium renunciet aliud, cum de iu-*

re vtumq; retinere non possit. *gl. in c. ad audientiam. de rescrip. Abb. ib. num. 6. Rebuff. in prax. tit. ne quis ad collat. nu. 3. Similiter si requirantur ea quæ iure permittente possunt requiri. *gl. in cit. cap. significasti. de elect. vnde si promouendus promittat quod soluet quicquid in se debet, puta partem fructuum vel Annatam quæ fortè Capitulum ex priuilegio Papæ exigere consuevit, quoties vacat beneficium aliquod, extrauag. suscepti. ne sed. vac. comen. vel si promittat soluere pensiones iure impositas beneficio, vel quod soluet debita, ad quæ efficaciter esset obligata Ecclesia, & ad quæ soluenda obligaretur de iure, non incurrit vitium simoniæ. *Nau. cit. cons. 1. nu. 4. de Sim. in antiq. Paris. lo. cit. q. 7. num. 64.***

Non debent item conferri beneficia solius sanguinis intuitu. *cap. vn. vt ben. Eccl. iun. gl. v. Carnalitate. conferens tamen hoc modo licet peccet, non dicitur simoniacè conferre. D. Th. 2. 2. quæst. 100. num. 5. Couar. lib. 1. var. ref. c. 5. num. 4. nec debent conferri ad solas preces, intercessiones, vel in fauorem aliquorum. *cap. pueri. 1. quest. 1. licet tales quoque respectus non inducant simoniam, imò nec peccatum inducent si subsit iusta alioquin causa conferendi: vt si promouetur dignus. D. Th. lo. cit. Felin. in cap. cum essent. de Sim. & fuisse resolutum in Rota in vna Rossanen. de ann. 1537. testatur Sarnen. de Trien. q. 12. col. 4. Ad preces tamen seu intercessiones hæreticorum nulla ratione conferri debet beneficium Ecclesiasticum. c. quæcunq;. & ad hæc. de heret. in 6. quem textum hic referre placuit, vt sequitur.**

Ad hæc quoscunq; viros Ecclesiasticos quæ ad preces huiusmodi pestilentium personarum, personatus, dignitates, & quæcunq; alia Ecclesiastica beneficia sunt adepti,

adepti, ex nunc priuamus taliter acqui-
sitis, volentes quod tales & habitis ca-
teant perpetuo, & si receperunt illa scien-
ter, ad alia vel similia nequaquam in po-
sterum admittantur.

36. Et conferenda sunt beneficia propo-
sitis prius & publicatis edictis; maxime
si sit conferendum beneficium, ex cuius
collatione generari posset alicui præiu-
diciū: vt si conferendum sit beneficiū
resignatum, electiuum, litigiosum, de
cuius vacatione non plene constat, va-
cans ob incompatibilitatem, vel bene-
ficiū iurispatronatus. *cap. fin. de elect.*
in 6. iun. gl. v. electione. Vnde institutio-
nē de beneficio iurispatronatus ad præ-
sentationem patronorum factam non
propositis edictis nec seruata forma.
cit. cap. fin. de elect. in 5. esse inualidam
tenet Lap. *alleg. 8. num. 5.* Lampert. *de*
iurep. lib. 2. p. 2. art. 13. & fuisse resolu-
tum in Rot. corā Capricuccio, in vna Spo-
ler. 29. May 1551. testatur Aemil. Veral.
decis. 95. p. 2.

37. Sponte accipientibus non inuitis cō-
ferri etiam debent beneficia, Episcopus
enim cogere non potest, vt quis inuius
recipiat beneficium, licet hoc Papa pos-
sit. *cap. penult. de his que vi met.* Rebuff.
lo. sup. cit. num. 4. Zecch. *de benef. cap.*
12. num. 21. Licet cogere possit aliquem
ex Clericis ad sibi inferuendum. Abb.
post *gl. in cap. ad audientiam. de Cler. non*
resid. vel ad suscipiendum delegationem
aliquam. *gl. in cap. pastorals. v. inuitum.*
in fin. de off. ord. dummodo tamen tali
inferuenti necessaria subministrer, non
enim tenetur proprijs stipendijs mili-
tare. *gl. fin. in cap. inter cetera. de off. ord.*
vt & Vicario suo tenetur Episcopus cō-
stituire salariū. *gl. in cap. 1. v. quanti-*
tate. ne pral. vic. su. & alia. gl. cum tex.
in cap. si Episcopus. de off. ord. in 6. DD. ib.
ad hoc l. 1. §. honorarijs. ff. de var. & ex-

traord. cogn. Card. in Clem. statutum. q.
7. de elect. oportet tamen vt conuenia-
tur de solutione talis salarii, alioquin nō
posset cogi debitor ad ipsius solutionē.
Bald. in l. 1. C. mandat. *Put. decis. 45. lib.*
1. Mohed. decis. 356. alias 4. de off. vic.
Ror. decis. 559. & decis. 679. num. fin. p.
1. diuers. Sbroz. de potest. vic. quast. 55.
lib. 1.

Conferri item debent beneficia pes-
petuo, & nō ad tempus. *cap. vn. iun. gl. v.*
perpetui. de Capel. Monach. in 6. Gem. ib.
num. 3. Rebuff. lo. cit. num. 13. Vicarius
tamen, Oeconomus ad tempus dari so-
lent. *cap. cum vos. de off. ord.* vel si bene-
ficiū detur in commendam, hoc enim
modo ad certum tempus dari solet. *cap.*
qui plures. 21. quast. 1. vnde beneficium
curatum non nisi ad sex menses commē-
dari potest per Episcopum. *cap. nemo. de*
elect. in 6. & talis commendatarius non
dicitur verus Prælati, sed deposita-
rius, nec facit fructus suos, sed illos col-
ligere, & in necessitates Ecclesie dis-
pensare potest. *gl. in cap. cit. nemo. ver.*
commenda.

Simplicia autem beneficia etiā ad vitā
commendare potest Episcopus. *cap. cum*
constiterit. de accus. Franch. in c. nemo.
cit. Rebuff. lo. cit. n. 16. quod etiam Papa
etiam in maioribus beneficijs sæpè con-
cedit, & quidem cum commendat Pa-
pa, nec exprimit præfinitum commē-
da tempus, in dubio tali cōmenda præ-
sumitur perpetua. *Sarnen. in reg. de tri-*
en. quast. 5. & de publica. quast. 4. &
fuisse decisum in Rot. in vna Salaman-
cicen. coram Cressentio. 26. Iunij, 1538.
refert Paris. de resig. lib. 3. q. 1. num. 113.
& huiusmodi Commendarius ad vitam,
dicitur verus Prælati. *Mandos. de veri-*
sim. not. q. 3. & habebit eandem autho-
ritatem & potestatem iurisdictionis, ad-
ministratiōis, fructuum dispensatio-

41. *is, quam haberet beneficiatus in vicium, facitq; fructus suos. Ioan. Monach. in cit. cap. nemo. Sum. cit. q. 5. de Trien. Gemm. conf. 18. num. 12. Rom. conf. 350. num. 8. An vero possit uti baculo & mitra, si usus istorum competat beneficio ex aliqua ratione, puta si esset Abbatia, resolui potest ex dictis Abb. in cap. 1. de suppl. neg. pral. num. 2. & in cap. inter Monasteria circa finem. de reb. iud. vbi dicit Abbatem nondum benedictum posse uti baculo & mitra, cum usus istorum concedatur ad decorem ipsarum Ecclesiarum potius quam ad significationem eorum, ad quae in Episcopo fuerunt instituta, ad quod pertinet quod Comendarius perpetuus æquiparatur Abbati titulari. Rot. diuers. decis. 222. p. 3. lib. 2. sed in his attendenda est locorum consuetudo & usus receptor. vnde & S. Cong. Rituum in Ann. 1617. consulta super simili dubio commenda Abbatiae cuiusdam Diocesis Craconien. voluit informari de loci consuetudine, quod cum difficile esset probatu, Comendarius ille, obtinuit gratiam specialem à S. D. N. super usu Pontificali, ab Abbatibus titularis illius loci vsurari solitorum.*

42. *Præter commendam datur etiam beneficium ad tempus cum datur coadiutor ægroto, seni, illiterato. cap. pen. & fin. de Cler. egr. coadiutor enim hoc casu datur cum potestate administrandi onera beneficii, sed ad tempus, scilicet mortis coadiuti; quandoq; tamen datur perpetuæ coadiutoriae, seu cum futura successione, sed non nisi à Papa Conc. Trid. sess. 21. cap. 6. & sess. 25. c. 7. de ref.*

43. *Manualia quoque beneficia ad tempus dari solent, imò illorum est natura ut ad beneplacitum tantum conferentis teneri possint, & talia sunt omnia beneficia regularia, de quibus loquitur tex.*

cap. cum ad Monasterium. §. tales. de stat. Monach. Clem. vii. §. pramissa. iun. gl. ver. reuocari. de suppl. neg. pral. licet hac quandoque efficiantur etiam perpetua. Abb. in c. ad nostram. de confir. vit. vel inutil. nu. 7. & in cap. cum ad Monasterium nu. 5. de stat. Monach. vbi vult Abbatias esse perpetua officia. idem docet Selu. de benef. p. 3. q. 21. num. 3. Rebuff. in tract. nominat. q. 9. num. 27.

44. *Non solum autem Regularia beneficia, sed & Sæcularia solent esse quandoq; manualia, si taliter circa fundationem ordinentur. Vnde de illis plura inveniuntur apud auctores. Gamb. de pot. leg. in reseru. benef. lib. 4. à nu. 13. Card. conf. 57. Cassad. decis. 4. & 12. de prab. Calder. conf. 26. de prab. vbi probat huiusmodi beneficia manualia non comprehendi in reservationibus. Gomez in tractatu de expect. nu. 94. Mandos. in reg. de annali. q. 11. à nu. 5. Mohed. decis. 169. alias 10. de caus. poss. & propr. vbi huiusmodi manualia probant non includi sub regulis de annali vel triennali. hoc idem Rot. decis. 739. p. 1. diuers.*

45. *Vltra hæc, beneficia sunt conferenda sine diminutione. c. vii. vt Eccl. benef. sine dim. conf. Quinimò publicè interest ne diminuatur. Rot. decis. 454. nu. 6. p. 1. diuers. Nec Episcopus potest sibi retinere partem fructuum beneficii, c. prohibemus. de cens. Et si hoc faceret ex pacto vel conuentione incurreret Simoniam, vt notauimus supra tit. de Sim. Possent tamen vacanti beneficio antequam conferatur, imponere aliquod onus urgente necessitate. c. significatum. de prab. gl. penult. in cap. quia nonnullus. de magist. Abb. in cit. c. vii. vt Eccl. benef. nu. 15. vbi nimirum hoc exigeret euidentis necessitas vel utilitas. c. 1. de reb. Eccl. non alien. in 6. Possent urgere simili necessitate Ecclesiae, vel propter sustentandam dignitatem*

erarem suam Episcopale de consensu sui Capituli dum vacat beneficium, & antequam conferatur, retinere sibi partem aliquam fructuum. *gl. fin. in c. vn. cit. vt Eccl. benef. Innoc. Abb. ib.* Sed in his cautè agendum, cum destinata in vnum piū vsum non possint in alium cōuerti. *Cle. quia contingit. de relig. Dom. & nō debe- rent fieri nisi auctoritate Sedis Aposto- licæ, vt not. gl. in cit. Clem. v. sedis. & ad hoc optimum argumentum. tex. c. tua no- bis. de verb. signif.*

48. Possent & vnire beneficia suæ Diocesis Episcopus. *c. sicut vnire. de exces. pral. Clem. fin. de reb. Eccl. non alien.* Imò hoc est proprium Episcoporum, sicut & subiectio omnium Ecclesiarum Diocesis, ita vt nō possit competere alijs inferioribus, ne quidem Abbati, cum hoc sit iurisdictionis contentiosæ. *Abb. in cit. c. sicut vnire. num. 2. Mohed. decis. 337. alius 3. de off. Vic. nisi inferior Prælatus seu Abbas habuerit iurisdictionem quasi Episcopale. Abb. lo. cit. n. 3. Card. conf. 47.*

Facienda autem est vnio seruatis solemnitatibus. *c. sine exceptione. 12. q. 2. Rot. decis. 229. in no. est enim species alienationis, licet tamen sit quid minus quam ipsa alienatio. Redoan. de reb. Eccl. non alien. q. 2. c. 40.* Et facienda est ex iusta causa, alioquin esset nulla. *Abb. lo. cit. nu. 2. Oldrad. conf. 260. & 262.* vel saltè posset reuocari si non constaret de causa iusta. *Rot. decis. 59. incip. vnio facta. in no. & latè decis. 34 ser. 2. de reb. Eccl. non alien. per Bisign. ad hoc facit doctrina Aegid. Bellam. decis. 618. Calder. conf. 4. de reb. Eccl. nō alien. Oldrad. conf. 261.* vbi docent causas vnionis non præsumi nisi probentur: & instrumento vnionis si dicat tractatum de vnione præcessisse ordinatè, vel si inserat causas vnionis, non credi nisi cōtenta probentur. Quomodo voluit etiam examinari causas v-

nionum ab annis quadraginta citra factarum. *Conc. Trid. sess. 7. c. 6. de ref. Antiquior tamen vnio, & præsertim immemorabilis, valeret non probata causa propter tam diuturnam præscriptionē. Rot. decis. 204. & decis. 374. in antiq. Aymo. in tract. de antiq. tēp. p. 4. n. 148. & tenuisse Rot. in vna Regien. præceptoria coram Fabio 13. Nouemb. 1554. restatur Verat. decis. 347. p. 3.* Imò & quadraginta annos sufficere ad validandam vnionem, si in ea concurrat titulus circa possessionem, tenet *Rebuff. in prax. tit. de vnion. nu. 35.* & quomodo probetur vnio per testes, instrumēta, diuturnitatē, præsumptiones, videri possunt *Abb. cōf. 106. nu. 4. p. 2. Caputaq. decis. 344. p. 3. Verat. c. it. decis. 347. & 344. p. 3. Oldrad. decis. 296. & decis. 206. 261. 262.* vbi docet solēnitates requisitas in vnione, modos eam faciendi, & quomodo beneficium vnietur alteri beneficio quandoq; principaliter, quandoque accessoriè, quidq; sit præsumendum in dubijs.

Causæ autem vniedi beneficia sunt necessitatis vel vtilitatis Ecclesiæ. *c. exposuisti. de præb. vel etiam paupertatis. c. vnio 10. q. 5.* cum videlicet Ecclesiæ sunt adeo tenues, vt non habeant quo alantur earum ministri, & quo sustineant onera necessaria *gl. in c. Clericus. 21. q. 7. Aegid. decis. 376. Rebuff. lo. sup. cit. n. 39.* & hoc casu scilicet paupertatis, etiam curatum alteri similiter curato vniri permittit. *Conc. Trid. sess. 21. c. 5. de ref. vel simplex curato, seu Canonici Cathedralis Eccl. vel Canonici Cathedralis mensæ Capitulari, seu ad augendas distributiones quotidianas ipsius Capituli vbi sunt tenues. id. Conf. sess. 24. c. 13. & 15. de ref.*

Pietatis quoq; causa potest fieri vnio, & pro fundatione Seminarij vniri beneficia simplicia permittit. *id. Concil. Trid. sess. 23. c. 18. de ref. circa quā vnio-*

nem pro Seminario debere interuenire requisita in Conc. lo. cit. expressa, vt videlicet fiat ex Concilio deputatorum Seminarij, alioquin fore nullam tenuit Rot. in vna Brixien. vnionis benef. Veneris 4. Feb. 1575. vt testatur Casar de Grass. decis. 132. alias 1. de reb. Eccles. non alien.

32. Vniri tamen non potest Parochialis Monasterio Abbatiæ, Præbendæ, seu dignitati Cathedralis, vel Collegiatæ Ecclesiæ, nec alicui alteri simplici beneficio. cit. Conc. Trid. sess. 24. c. 13. de ref. neque possunt vniri beneficia diuersarum Diocesium. id. Concil. sess. 14. cap. 9. de ref. Caccialup. in tract. de vnion. art. 8. quest. 15. & tenuit Rot. decis. 15. lib. 2. par. 3. diuers.

33. Neque debent vniri beneficia libera beneficijs patronatus, imò si quæ reperiuntur vnita ab annis quadraginta citra, possunt reuideri, & si apparet per subreptionem vnita, deberent dismembrari. id. Conc. sess. 25. cap. 9. S. in super. de ref. Viceuersa beneficia iuris patronatus tam spiritualis quam Laicalis vniri non possunt inuitis patronis. id. Concil. sess. 24. cap. 15. de ref. alioquin vnio esset nulla. Abb. Felin. in c. cum accessissent. de const. & communiter DD. in c. nobis. in c. dilectus. de iurep. Gemin. in c. nemo. de elect. in 6. Lambert. de iurep. lib. 3. quest. 9. art. 2. Roch. de iurep. verb. honorificum. quest. 3. & tenuit Rot. in vna Spoletan. Capellana coram Capizucco. 17. Iunij. 1551. refert. Veral. decis. 346. p. 3. idem habet Rebuff. lo. cit. num. 28. & de communi testatur Couarr. pract. quest. 6. 36. num. 11.

34. Neque beneficia regularium aut exemptorum vniri potest Episcopus. Card. in Clem. 1. de stat. Monach. Petr. Perus. in suo tractatu de vnion. cap. 4. & suffragatur Conc. Trid. cit. sess. 24. cap. 15. de ref.

intellige tamen de Ecclesijs ipsorum exemptorum seu regularium, nam alioquin beneficia in quibus exempti vel Regulares habent tantum ius patronatus, vniri possunt per Episcopum cum consensu ipsorum patronorum. Innoc. Host. in cap. olim causam. de restit. spol.

De reueruatis autem beneficijs Sedi Apostolicæ vnio facta per Episcopum valet, licet effectus eius suspendatur donec cessauerit reueruatio. Abb. in cit. c. sicut vnire. num. 7. Calder. conf. 13. de reb. Eccles. non alien. Caccialup. lo. cit. de vnion. art. 4. & 9. tanto magis si vnio facienda sit virtute Conc. Trid. hoc enim permittit fieri vniones certis casibus nulla reueruatioe obstante, vt videre licet ex verbis ipsiusmet Conc. locis cit. Et quidem hæ vniones quæ autoritate Conc. Trid. fiunt, sunt adeo privilegiatæ, vt neque per Reg. 12. Canc. de reuocan. vnion. reuocentur, vt docet Paris. de resig. lib. 2. q. 9. nu. 18.

Neque potest Episcopus facere vnionem ad vitæ, licet hoc Papa possit. Conc. Trid. sess. 7. cap. 4. de ref. Gemin. conf. 38. Mohed. decis. 94. alias 1. de off. Vic. & decis. 93. alias 3. de locat. & conduct. Gonzal. super. 8. Canc. gl. 5. §. 7. num. 146.

Nec eam facere debet sine consensu Capituli sui. Clem. cit. de reb. Eccles. non alien. Card. ib. nec valeret consuetudo in contrarium. Abb. conf. 106. num. 4. p. 2. Aegid. decis. 503. Gem. conf. 87. vbi vult in dubio cum vnio est antiqua, præsumi interuenisse consensum Capituli, An autem requiratur consensus Capituli in vnione facienda ex commissione Papæ, vel ex concessione Conc. Trid. colligi potest, ex doctrina Thom. Fastol. in suis dubijs. in 2. causa dub. 5.

Neque potest Episcopus vniri beneficia mensæ suæ. Clem. cit. Aegid. lo. cit. & præsertim nunc post Conc. Trid. quod

quod Episcopis tenuioribus voluit
provideri per uniones aliquorum be-
neficiorum, seu aliqua alia ratione per
Sedem Apostolicam ad informationem
Conc. Prouin. vt sess. 24. cap. 13. de ref.
in principio. De Legato autem non est
dubium, quin possit vnire, non obsta-
te Clem. cit. tam Episcopo quam Ca-
pitulo. decis. 513.

59. Notandum præterea circa hanc ma-
teriam unionum, quod unio fieri potest
viuente possessore beneficii, seu etiam
vacante beneficio. Clem. cit. iun. gl. v. de-
fensor. Caccialup. lo. cit. de union. quest.
11. art. 8. Gomez. de expect. num. 117. imò
fieri potest possessore non vocato, seu et-
iam inuito. Clem. cit. iun. gl. verb. voca-
tus. dummodo fiat absque præiudicio
60. possessoris, seu ipsius iure saluo in vita.
cap. consultationibus. de donat. Abb. ib.
num. 2. Caccialup. lo. cit. Rebuff. in reg. de
union. gl. 11. num. 8. Licet in dismembra-
tione, quam etiam facere potest Episco-
pus ex iustis causis, debeat vocari Re-
ctor beneficii & ipsius consensus sit re-
quirendus. Abb. conf. 106. num. 4. par. 2.
Card. conf. 65. col. 2. similiter requiri
debet consensus Rectoris beneficii, si a-
liquod ius seu pars fructuum ipsius Ec-
clesiæ adiungeretur alteri beneficio. c.
1. de reb. Eccl. non alien. in 6. Aegid. decis.
514. Oldrad. conf. 262. Vltra quod & a-
liæ solemnitates, nimirum solemnitas &
diligens tractatus, causæ expressio, Ca-
pituli consensus requiratur in dismem-
bratione Ecclesiæ, seu iuris alicuius, aut
partis honorum ipsius. c. sine exceptione.
12. quest. 2. Abb. cit. conf. 106. num. 4.
Rot. decis. 229. incip. in dismembratione.
in no.

61. Ad extremum circa hanc materiam
unionum notandum, quod etiam Capi-
tulū sede vacante potest facere uniones,
dummodo per eas nihil detrahatur iuri

fueri Episcopi. cap. vn. ne sed. vac. in 6.
Card. Imol. in Clem. 1. de stat. Monach.
Rebuff. lo. cit. de union. num. 36. quia ni-
mirum vniri est iurisdictionis conten-
tiosa. Abb. in cit. cap. sicut vnire. num. 3.
Inno. ib. Mohed. cit. decis. 337. aliis 3. de
off. Vic. in omnibus autem quæ sunt iu-
risdictionis contentiosa, succedit Capi-
tulum sede vacante, vt consentiunt DD.
in cap. cum olim. de maior. & obed. & in
cap. 1. de institut. in 6. & late Paulin. de
potest. cap. sed. vac. p. 1. quest. 2. Vnde &
poterit dissoluere uniones, seu reuocare
ex causis, ex quibus hoc idem posset fa-
cere Episcopus. Felin. in cit. cap. cum o-
lim. versus finem. Petr. Perus. in tract. de
diuis. union. Vicarium autem Episcopi
hoc non posse nisi ipsi fuerit expressè
commissum, cōmātor est sententia. Per.
Perus. cit. tract. de union. cap. 4. Rebuff.
lo. cit. de union. num. 38. Sbroz. de potest.
Vic. lib. 2. q. 115.

Pensionem autem imponere benefi-
cio conferendo regulariter non potest
Episcopus, sed tantū Papa. Oldrad. conf.
226. Caccialup. de pens. quest. 4. num. 4.
Mandos. in tract. de sign. grat. tit. de pen-
sionibus. Rebuff. in prax. tit. de reserua-
tionibus. num. 16. num. 29. vbi dicit ius
in contrarium amissum Episcopis non
vsu. Certis tamen casibus, & ex causis
iustis posse Episcopum imponere pen-
sionem, conueniunt Doctores in cap. ex-
tirpanda. de preb. & fuisse decitum in
Rot. in vna Meliten. Canonatus. 6.
Mart. 1596. coram Millino. & in altera
Albiganen. Canonatus. 9. Iunij. 1579.
corā Lancellor. testatur Gonz. gl. 5. S. 5.
num. 27. Vnde propter bonum pacis, &
ad extirpandam litem quando benefi-
cium est litigiosum, potest imponi pen-
sio auctoritate Episcopi. cap. nisi essent.
de preben. Felin. in cap. ad audientiam.
num. 2. de rescrip. licet enim tunc datur
aliquid

Aliquid pro redimenda vexatione, præfertim si accedat Superioris autoritas. *cap. dilectus. 1. de Sim. Abb. in cap. ad audientiam. cit. num. 6. Host. Butr. ib. & de communi testatur Nau. in Man. c. 23. n. 102.* Dummodo tamen is qui redimit vexationem foueat bonam causam, ut si à peritis consultum fuerit ius suum esse præcipuum. *Abb. in cap. cum pridem. nu. 9. de pactis.* Alioquin enim si redimens vexationem haberet ius iniquum, non euitaret vitium Simonie. *Abb. lo. cit. Felin. in cit. c. dilectus. 1. de Sim. Rebuff. in prax. de Sim. in resig. à num. 17.* Eodem modo Episcopus assignare posset pensionem seni pro eius sustentatione in fructibus beneficii quod resignaret onerosum. *Butr. in cap. 2. de arbitr. Anchar. conf. 280. Oldr. ad. conf. 226. cit. nimirum ea ratione qua etiam posset tali deputare coadiutorem cum assignatione portionis fructuum beneficii. vt notat Gig. de pens. q. 6. num. 3.*

In casu etiam permutationis beneficiorum ratione inæqualitatis pinguiori beneficio imponere posset Episcopus pensionem. *cap. ad questiones. de rerum permut. Abb. ib. nu. 3. Anchar. conf. 279. Dec. conf. 141. Nau. conf. 22. num. 4. de Sim. in antiq. Similiter & ad subueniendum Scholari pauperi. Oldr. lo. cit.* Dummodo tamen in omnibus præmissis subsit omnis fraus, & ne forte cum collator non possit providere alicui de beneficio, ad eludendum Canones assignet ipsi pensionem; talis enim constitutio pensionis non teneret. *Abb. in cit. cap. extirpanda. §. qui vero. num. 6. de præb. Felin. in cap. ad audientiam. 2. num. 2. de rescrip. & in cap. quia verisimile. num. 1. de præsumpt.* Vnde tenetur in suis literis Episcopus exprimere causam propter quam assignat pensionem, alioquin esset nulla. *Caccialup. lo. sup. cit. Zecchus de*

benef. cap. 11. In eisdem literis, imò & in literis Papæ cum referuat pensionem, exprimi solet quota pars fructuum beneficii referuetur, ut nimirum dicatur quod pensio tertia vel aliam partem fructuum non excedit, alioquin non valeret reservatio, sed censeretur subreptitia. *Gig. lo. cit. de pens. quæst. 9. num. 3.* Et vulgariter referuari solet tertia pars fructuum annuorum. *Caccialup. lo. cit. q. 7. Gig. lo. cit. num. 1. Rebuff. lo. cit. de referuat. num. 18.* licet Papa quandoque solet referuare mediam fructuum partem, & quandoque maiorem, idque sine in quota, siue in quantitate. *Gig. lo. cit. & in quæst. 8. num. 7. eo. lib. Rebuff. lo. cit. num. 3.* potest enim hoc facere cum sit absolutus in beneficalibus. *Clem. 1. in fin. vt lit. pend. DD. in cap. quæ in Ecclesiæ de constitu. Gig. quæst. 8. cit. & q. 6. 1b.* Et præsertim in modis conferendi beneficia inductis iure positiuo, in quibus autoritas & sola scientia Papæ etiam vitium Simonie tollit. *Ioan. Andr. in cap. 1. de Sim. Cassad. decis. 2. num. 3. de Sim. Caccialup. lo. cit. quæst. 19. num. 17. Redoan. de Sim. par. 1. cap. 25. num. 27.*

In Episcopatibus tamen qui non excedunt valorem ducatorum mille fructuum annuorum, & in Parochialibus quæ non excedunt valorem centum ducatorum, nulla pensio referuatur. *Conc. Trid. sess. 24. cap. 13. de res. & si excedant hunc valorem, tanta debet illis imponi pensio, vt ad minus dicta summa à Concilio moderata remaneat pro Rectore.* *Paris. de resig. lib. 6. quæst. 2. num. 24. vbi probationem quod centum remaneant pro Rectore, dicit debere esse concludentem. ad hoc. Rot. decis. 380. p. 1. diuers.* Tantum enim debet semper remanere pro Rectore quo commodè possit ferre onera Ecclesiæ suæ. *Caccialup. cit. quæst. 7.* Similiter Canonicatus vel dignitates

69. res (puta in Cathedralibus) si non excedant valorem ducatorum centum, nō solere onerari pensionibus, testatur Paris. lo. cit. nu. 28. In beneficijs etiam quæ nō excedunt valorem vigintiquatuor ducatorum, nulla solet imponi pensio. c. Mandos. lo. supra cit. col. 4. si nimirum beneficium vere non habeat maiores fructus, secus enim in beneficijs quæ communiter non estimantur, nisi ad vigintiquatuor ducatos, ut sicut Canonici qui communiter de stylo Curiae non exprimuntur nisi ad vigintiquatuor, de stylo attestatur Aragon. decis. 38. Callaguritan. allegatus per Paris. lo. cit. quest. 1. num. 52. in talibus enim imponi solet pensio, licet non taxentur ultra vigintiquatuor ducatos. Vnde licet Canonici Tolletan. & S. Petri in Vrbe nō soleant exprimi, nisi ad vigintiquatuor ducatos, tamen in ijs referuntur quandoq; pensio 300. vel 400. ducatorū. Paris. lo. cit. & lib. 10. q. 2. n. 63.

70. Regulariter etiam pensio extinguitur morte pensionarij, licet eam transferre possit Papa in aliam personam, quod de raro fit. Non tamen extinguitur morte obtinentis beneficium pensione oneratum, sed transit ad successorem in beneficio. Rebuff. lo. cit. nu. 20. Quomodo autem extinguitur per assecutionem Episcopus Abbatiae, per ingressum Religionis, per contractum Matrimonij, vel si pensionarius efficiatur miles, videri potest Gig. lo. cit. q. 54. & sequentibus.

71. Beneficia item conferenda sunt illis qui non habent. Host. in sum. de instit. §. quis instituit. vers. item instituentus. habenti enim beneficium, aliud conferri non debet nisi primo renūcie. c. de multa. de prab. Vnde ad praecauendum ne aliquis obtineat plura beneficia, iure cautum est ut in collatione fiat mentio de beneficio etiā minimo prius possessio, a-

lioquin collatio fit nulla. c. fin. de off. leg. in 6. & cap. si motu. de prab. ib. hoc enim modo collator difficilius moueretur ad conferendum beneficium alicui, quando videret alia beneficia illum obtinere. Hoc tamen requisitum de exprimendis beneficijs ante possessis, seruetantum collationibus Papae & eius Legatorum, nec afficit collationes Ordinariorū, illae enim sunt validae etiam nulla facta mentione beneficiorū ante possessorum. Cle. fin. de off. ord. Abb. ib. nu. 4.

Vt autem clarius intelligatur quoniam modo beneficia plura simul retinere nō possunt, consideranda venit diuersa incompatibilitatis ratio. Primo itaq; beneficia incompatibilia dicuntur, quorū si vnum obtineatur, vacat ipso facto aliud simile prius possessū, qualia sunt omnia beneficia curata, & illa quae habent iurisdictionem adnexam, ut visitandi, corrigendi, excommunicandi, prout determinatur extrauag. execrabilis. de prab. Ioan. 22. Huiusmodi etiam erit Canonici seu dignitas in Cathedrali cū Parochiali, seu duae Parochiales, vacat enim primum post assecutionem alterius ex noua dispositione Conc. Trid. sess. 24. c. 17. de ref. Similia erunt beneficia plura sub eodem recto seu in eadem Ecclesia, si nimirum fuerint vniformia, velut sunt duo Canonici, duo personatus in eadem Ecclesia. Felin. in c. ex parte. 2. de rescrip. Staph. de lit. grat. tit. de 2. forma. num. 5. Et vniformia dicuntur quae instituta sunt ad eundem finem, habentque idem prorsus onus & officium eodem tempore explendum: aliter enim non possent dici vniformia, sed difformia, cum ad inducendum vniformitatem non sufficiat si fuerint in vna Ecclesia, vel si nomine eodem nominentur. Lap. alleg. 117. Miles. in reperi. ver. beneficia. Nauarrus consil. 35. de prab.

de *prab. in antiq.* Pura si essent Canonici & Capella, vel duz Capellæ seu duo altaria sub eodem tecto. *Franc. in cap. 1. de consuet. à num. 7. in 6. Lap. loc. cit.* Vel etiam si esset vnum beneficium canonicatus, alterum dignitas, vt Archidiaconatus, diuersa enim censentur, nec est omnino incompatibilis Canonicatus cum dignitate in eadem Ecclesia. *Anchar. cor. f. 17. Oldrad. conf. 165. Hored. de incompat. p. 1. cap. 11. num. 5.* nisi dignitas haberet prebendam Canonicalem ex sui natura, vt *distinguit Nau. conf. 21. & conf. 24. loc. cit. in nouis.* Vt autem dicatur vacare vnum incompatibilium huiusmodi per affectuionem secundi, requiritur quod habeatur possessio pacifica secundi: ante habitam enim possessionem fraude cessante, & si non est in mora qui eam capere debet, nec stat per ipsum, non vacat primum. *Abb. in cap. cum in cunctis. S. cum vero de elect. cum quo transeunt omnes, & fuisse de eisum in Rot. in vna Panormit. coram Fabio, de anno 1548. testatur Achil. de Grass. decis. 37. alias 2. de consuet.* Et possessionem dicitur quis adeptus esse, cum non turbatur in ea in continenti de facto & de iure mediante litigio. *gl. in ca. commissa. un. gl. v. pacificum de elect. in 6. Bellamer. decis. 597. Tyraquel. in lib. si vnquam v. suscepit. num. 133. cap. de reuoc. don. vel tali casu standum iudicis arbitrio, qui iudicabit secundum subiectam materiam, an sit adepta possessio vel non. Menoch. de arbit. iud. casu 11. Bertrand. conf. 193. Card. Paris. conf. 145. num. 24. vol 4.*

Huiusmodi itaque beneficia incompatibilia, nulla ratione duo simul retineri possunt, nisi forte vnum eorum obtineatur in titulum, alterum in commendam. Commenda enim non datur

tulum. *Cap. qui plures. 21. quest. 1. nec inducit incompatibilitatem. Cap. dudum. 2. de elect. un. gl. v. intitulatum Sarnen. in reg. de trien. quest. 5. num. 11. Cassad. decis. 32. num. 7. super reg.* Neque causat execrabilitatem commenda iuxta communem praxim Rotæ, de qua testatur *Mohed. decis. 129. alias 9. de prab. num. 3.* Et hoc intelligendum de commenda ad tempus, alioquin enim beneficium commendatum ad vitam, censeretur eodem modo incompatible quo & titulatū. *Gomez. in Reg. de infir. quest. 13. & in Reg. de an. quest. 26.* Namque commenda perpetua est titulus Canonicus. *Io. Monach. in cap. nemo deinceps de elect. in 6. Sarnen. loc. cit. Fed. de Sen. in tract. permut. quest. 15.* esseque communioem sententiam, testatur *Paris. de resig. lib. 3. quest. 1. num. 111.* idcirco habet locum in huiusmodi commendis perpetuis. *cap. de multa. de prab. & execrabilis. cit. ex mente Anchar. conf. 242. Paul. de Cassr. conf. 226. ante fin. dub. 1.* Neque Episcopus in beneficijs huiusmodi pluribus simul retinendis dispensare potest, cum expresse prohibeatur. *est. cap. de multa. & quia est prohibitio conciliaris, contra Concilium autem Episcopo dispensare non licet. cap. cum dilectus. un. gl. v. in etate de elect. nisi in stante graui necessitate que legem non habet, vel utilitate Ecclesie, maxime vbi Papa de facili consuli non potest. Abb. in cit. cap. de multa. num. 19. Archid. in cap. licet canon. de elect. in 6. Staph. lo. sup. cit. tit. benef. in obt. que req. num. 6. Rebuff. in prax. de disp. ad plura à num. 39.* Papam autem in huiusmodi incompatilibus dispensare posse nemo dubitat. *late Felin. in cap. qua in Ecclesiarum de constit. quia nimirum beneficium Ecclesie eorum dispositio est de iure*

99. De iure positivo. Io. selu. de benefic. p. 1. q. 4. à num. 22. Hoied. de incompat. benef. p. 1. c. 11. num. 6. cit. ubi dicit hanc opinionem esse communem, in ijs autem quæ sunt iuris positivi, etiam sine causa posse dispensare Papam, tenent communiter omnes. Innoc. in c. cum ad Monasterium de stat. Monach. Abb. in c. constitutus nu. 12. de relig. dom. Curt. iun. conf. 75. Gig. de pen. q. 6. præsertim vero in beneficiis in quibus censetur habere plenissimam potestatem. Felin. loc. cit. nu. 40. Card. in Clem. 1. not. 10. vt lit. pend. licet Papa semper præsumatur dispensare ex causa. Felin. loc. cit. nu. 60. Abb. in cap. in causis. num. 2. de re iud. Si nimirum Papa procedit motu proprio ad dispensationem. Felin. in cap. ad aures de rescrip. Secus quando ad instantiam partis, quia tum si non apparet causa, præsumitur ad importunitatem petentis concessa dispensatio. Gig. loc. cit. q. 6. nu. 12. ad quod allegat. Rom. conf. 437. Vnde sic dispensatus non expressa causa, non esset tutus in conscientia. D. Thom. 1. 2. q. 97. Sor. lib. 1. de iust. & iur. q. 7. art. 3. Couar. lib. 4. de spons. p. 2. §. 6. num. 8.

100. Secundo autem modo beneficia incompatibilia dicuntur beneficia simplicia residentiam requirentia, vel vnum residentiam requirens cum curato vel Cathedralis, & horum primum per affectationem secundi non vacat ipso iure cum id nullibi iure reperitur expressum, ex commaniori DD. sententia in ca. de multa, de præb. Abb. in cap. ex parte. & c. fin. de Cler. non resid. & testatur Nau. conf. 17. de præb. in nouis. pænale enim, hoc est priuari quem ipso iure, nulla autem pænâ ipso iure incurritur, nisi id expressè statuatur. gl. in cap. fin. de iurep. Abb. ib. num. 8. Nau. loc. cit. conf. 13. nec Conc.

loc. cit. de istis dicit quod debeant vacare ipso iure, sed tantum de curatis vel vno curato & altero Canonatu in Cathedrali. Nisi velimus ordinationem Conc. de curatis trahere ad omnia alia beneficia residentiam requirentia, sed hoc esset contra vulgatum iuris, poenas non esse extendendas, ad alium casum etiam ex similitudine vel identitate rationis. cap. pænâ. de pœnit. dist. 1. gl. in ca. 1. v. Italia, de temp. ord. in 6. Abb. in cit. cap. fin. de iurep. num. 8. Plura tamen simul detineri non possunt. Conc. Trid. loc. cit. Imo & de iure antiquo plura beneficia huius qualitatis simul detineri non poterant. Innoc. in cap. cum iam dudum. Abb. in cap. extirpanda. §. qui vero 2. nu. 30. de præb. Gemin. in cap. gratia, de scrip. in 6. Hored. loc. cit. de incomp. p. 1. cap. 17. Non videtur itaque priuatus ipso iure obtinens plura huius classis beneficia, sed iudicis sententia mediante priuari potest. iuxta cap. referente. cap. præterea de præb. c. litteras. de concess. præb. cum de hoc nihil appareat aliud immutatum. Vnde iuxta idem ius antiquum in huiusmodi beneficiorum retentione dispensare posse Episcopum tenet gl. communiter recepta in cap. dudum, 2. de elect. v. intitulatam, & in ca. litteras. v. noscatur de concess. præb. Abb. ib. num. 6. & in ca. extirpanda. §. qui vero 2. nu. 38. de præb. & gl. in c. sanctorum. 70. dist. quæ dicit per cap. de multa cit. prohibitam fuisse Episcopis indiscretam tantum dispensationem, vel quoad beneficia tantum in eodem c. de multa expressa incompatibilia, & non quæ ad alia: iuris enim non contra antiquum dispositio, non trahitur ad casus in ea non expressos. l. si vero. §. de viro. ff. sol. matr. quod etiam notat Nau. loc. cit. conf. 17. de præb. an autem per Concil. Trident. sit abrogata

81.

Ggg 2

huius

huiusmodi potestas dispensandi Episcopi, est expectanda declaratio Sac. Congr. interpretum Conc. alioquin si idem Conc. loc. cit. prohibeat pluralitatem talium beneficiorum & de dispensationibus dandis nihil statuatur noui, non videtur corrigere ius antiquum circa dispensationes, cum correctio iuris non fiat per tacitos intellectus, *vt notat gl. in cap. cupientes. S. quod si. v. petere. de elect. Franch. Gemin. ibid. Nauar. loc. cit. & in man. cap. 25. num. 127. vbi vult, gl. cit. in cap. dukum. 2. de elect. tacite approbatam à Conc. puta vt Episcopus dispensare possit ex causa necessitatis vel utilitatis Ecclesie, ad notata per Abb. loc. cit. in cap. extirpanda. à num. 38. Ad quod facit. id. Conc. sess. 25. cap. 18. de ref. 6. quod si rigens.*

Tertio demum modo incompatibilia dicuntur beneficia simplicia non requiruntur ex statuto vel consuetudine residentiam, seu vnum requirens residentiam cum altero residentiam non requirenter: ex statuto inquam vel consuetudine, nam licet omne beneficium etiam minimum de iure requirit residentiam. *vt notat Abb. loc. cit. in cap. extirpanda. num. 46. Staph. loc. cit. de qual. benef. num. 7. tamen his temporibus, vt omnia beneficia simplicia non requirant residentiam, consuetudine inoleuit, & approbatum est, vt testatur, cit. Abb. in s. cum omnes. num. 3. de Constit. vnde non nisi ex statutis particularium locorum vel consuetudine, de debito residentie in talibus beneficijs iudicandum.*

Plura itaque qualitatis beneficia simul possessa non vacant ipso iure, neque eorum aliquo priuatur beneficiatus. *cit. cap. gratia. un. gl. v. de iure. de rescrip. in 6. Nau. loc. cit. & seruatur consuetudine generali vt in pluralitate talium*

beneficiorum non petatur dispensatio, de qua consuetudine testatur Rebuff. *lo. cit. sup. de dispens. ad plura. num. 29. Hoied. cit. de incomp. benef. p. 1. cap. 19. num. 1.* Si tamen vnum esset sufficiens ad sustentationem, plura detinens licet consuetudine excusari posset à penis temporalibus, non tamen excusatur à poenis diuinis & à peccato mortali, cum regulariter omnis beneficiorum pluralitas, si vnum est sufficiens ad sustentationem sit prohibita. *cap. cum teneamur. de preb. cap. conquerente. un. gl. de Cler. non resid. Abb. loc. cit. in c. extirpanda. nu. 36.* vbi consuetudinem in contrarium deducit multis argumentis esse irrationabilem, & potius corruptelam; si nimirum vnum esset sufficiens ad sustentationem. Vnde summa difficultas remanet in facienda estimatione quodnam beneficium dici debeat sufficiens. Et aliqui volunt relinquere conscientie cuiuslibet, vt quisq; in conscientia iudicet, an ipsi vnum beneficium sufficiat. *Zecch. de benef. cap. 5. & alij per eum allegati.* sed tuncior & communior est sententia vt hoc remaneat iudicis arbitrio. *Menoch. de arbitr. iud. cas. 218. Tyrac. in l. si vnquam. v. omnia. nu. 31. C. de reuoc. donat.* Iudicis enim arbitrio relinquuntur ea quæ non sunt definita à iure, vel quæ sub certa regula comprehendendi non possunt. *arg. l. 1. ff. de iur. delib. Dec. in c. Sedes. nu. 7. de rescrip. Couar. lib. 2. var. ref. cap. 6.* Iudex itaque æstimabit sufficientiam beneficii considerata qualitate personæ pura nobilitatis, nobiles enim potioribus beneficijs sunt cohonestandi. *cap. de multa. cit. in fine. de preb. Cassan. in Cathal. gl. mun. p. 8. consid. 39.* vbi inuenies plures distinctiones & prerogatiuas nobilitatis. Item debet haberi ratio literaturæ, literati enim æquiparantur nobilibus.

bilibus. *gl. in c. conquerente. de Cler. non resid. Abb. in cit. c. de multa. n. 5.* Debet haberi ratio consuetudinis patriæ, loci, in vna enim Regione potest videri beneficium sufficiens, quod in altera censetur tenue secundum varietatem pretij rerum ad victum necessarium. *Menocho. loc. cit. num. 14. Nauar. in comm. ad 2. p. Decret. cap. 22. num. 75. & 74. sub miscel. 15.* In iudicanda etiam huiusmodi sufficientia non sunt connumeranda bona patrimonialia beneficiati, cum illa & eorum fructus possit referuare beneficiatus, & ex fructibus solius beneficii vivere, secundum communem Doctorum sententiam. *Innoc. Abb. in cap. Episcopus. de præb. num. 2. Felin. in cap. postulasti num. 6. rescrip. Couar. in cap. 1. num. 2. de testam. Nau. in Apol. lib. de redit. Eccl. q. 1. mon. 30. idem & Theologi tenent. Sor. de iust. & iur. lib. 4. q. 10. art. 2. Caiet. in 2. 2. q. 185. art. 7. ad ref. 3. arg.*

37. Conferre autem potest Episcopus beneficia etiam dum moratur in aliena Diocesi, & eorum resignationes recipere, cum hoc sit iurisdictionis voluntariæ *cap. nouit. iun. gl. v. terminos. de off. leg. Castren. in l. fin. ff. de iuris. omn. iud. 10. Selua. de benef. p. 3. q. 4. Boer. decis. 30.* Hocq; idem potest facere Vicarius generalis Episcopi nisi facultas sit restricta vt non possit conferre nisi intra ciuitatem seu Diocesim sui Vicariatus. *Rebuff. in prax. de form. Vic. à num. 227. Zbroz. de potest. Vic. lib. 2. quest. 102.*

38. Et circa collationem beneficii, potest recipere ab instituendo iuramentum de residendo si fuerit beneficium curatum, & de reddenda sibi & suis Successoribus loci Ordinarijs debita obedientia, tum & de non alienandis

bonis Ecclesiæ suæ. *cap. nullus. iun. gl. de iure iuran.*

Fidei quoq; professio recipienda est ab instituendo, hanc enim prouisus de quocunq; beneficio curam animarum habente ad minus intra duos menses à die adeptæ possessionis coram suo Episcopo vel eius Vicario emittere tenetur. Prouisus autem de Canonicatu vel dignitate in Cathedrali, non tantum coram Episcopo seu eius Vicario, sed etiam coram Capitulo eandem professionem facere tenetur, alioquin non faceret fructus suos, nec ei suffragaretur possessio. *Conc. Trid. cap. 12. de ref. sess. 24. cuius verba inserere volumus, vt sequitur.*

Prouisi etiam de beneficijs quibuscunq; curam animarum habentibus, teneantur à die adeptæ possessionis ad minus intra duos menses in manibus ipsius Episcopi, vel eo impedito coram generali eius Vicario seu Officiali, Orthodoxæ suæ fidei publicam facere professionem, & in Rom. Eccl. obedientia se permansuros spondeant ac iurent. Prouisi autem de Canonicatibus & dignitatibus in Ecclesijs Cathedralibus, non solum coram Episcopo seu eius Officiali, sed etiam in Capitulo idem facere teneantur, alioquin prædicti omnes prouisi vt supra fructus non faciant suos, nec illis professio suffragetur.

Imo si aliquis bis recipiatur, bis etiam fidem profiteri tenetur, vt si renunciauerit Canonicatum, postmodum alium in eodem loco assecutus, circa installationem tenetur de nouo professionem facere, licet eam fecerit in receptione; per dimissionem enim prioris Canonicatus, solutus fuit à iuramento priori. *Philip. prob. in tract. de iur. reg. q. 5. num. 4. Fed. de Sen. conf. 264. Sarnen. de ann. quest. 66. Paris. de resig. lib. 1. quest. 4. num. 73.*

Nec sufficeret talem professionem facere per Procuratorem, ut fuisse declaratum, à Sac. Congreg. Conc. testatur Nau. cons. 11. de iureiuran. in fine. in no. nec excusaret in hoc ignorantia, esset enim ignorantia iuris clari quæ nõ excusat. cap. ignorantia de reg. iur. in 6. maximè in foro fori, alioquin enim in foro conscientiæ si esset probabilis ignorantia, posset excusare quoad peccatum & quoad restitutionem fructuum. Nau. cons. 7. & 12. lo. cit. ignorantia enim & inaduerentia seu incogitantia facit peccatum inuoluntarium, iuxta doctrinam S. Th. 1. quest. 88. art. 5. & 6. Lapsis item duobus mensibus assignatis emittendæ professioni à Conc. cit. non excusatur obligatus ad eam faciendam, sed nihilominus eam præstare tenetur, debitor enim lapsio termino solutioni præfixo, non liberatur sed nihilominus soluere tenetur. cap. cum dilecti. 5. sed contra. de dol. & contum. Abb. ib. num. 11.

97. Nec suffragatur nõ emittenti professionē diuturnā professio, ut patet ex text. Concil. cit. ne quidem triennis, & nec longissima. Nau. lo. cit. cons. 11. num. 1. quoad fructuum nimirum perceptionem, non faceret enim fructus suos, & teneretur ad illorum restitutionem non obstante longissimi temporis possessione quousque emiserit professionem, ut declaratum fuisse à Sac. Cong. Concil. sub die. 5. May. 1575. testatur Paris. de refig. lib. 10. cap. fin. num. 7. Quoad alios autem effectus possessionis, ut quoad Canonizandum titulum, quoad obtinendum priuilegium. Reg. de triennali. quoad vocem in Capitulo, quoad ius procedendi à die adeptæ possessionis, non obest dictum decretum Concil. Triden. cit. unde non emittens professionem fidei, hoc solo non priuatur illis

possessionis effectibus, cum de illis nihil loquatur Concil. sed de sola fructuum priuatione. Nec potest extendi ad alia cū odia sint restringenda. reg. odia. de reg. iur. in 6. & quia est pœnalis, in pœnalibus autem non arguimus ad similia, cum pœnæ non excedant propriam causam. cap. pœna de pœnit. dist. 1. & notat gl. in Reg. in pœnis. lo. cit. in 6. idem tenet Nau. cons. 7. de iureiuran. num. 1. Paris. lo. cit. num. 4. hoc q. idem responsum vidi à S. Cong. Conc.

Ad hoc facit quod non emittens fidei professionem non tenetur ad restituendas distributiones quotidianas, cum hæc quærantur labore & ministerio personali, ut respondisse Sac. Congreg. Concil. refert Gonz. super 8. Canc. in 5. 7. proem. nu. 170.

98. Professionem fidei facere teneatur Doctores, seu quicumque professores electi vel eligendi in quibuscunque Academijs, Collegijs, Ecclesijs etiam Reg. ex ord. Pij IV. Conit. ipsius incip. In Sacrosancta. Eadem obligatio de faciendâ fidei professione extensa fuit ad eos qui prouidentur de locis quibuscunque Regulariũ, etiam militarium, ut patebit ex Constitut. Pij IV. paulo post referenda. & testatur Nau. cons. 2. de Sum. Trinit. in antiq. An autem extendatur ad alia beneficia quam ad expressa, ut an etiam obtinètes Canonatus seu dignitates in Ecclesijs Collegiatis, aliaq; minora, simplicia beneficia, nisi fecerint fidei professionē incurrant pœnas in Conc. cit. expressas, cuperè declarari à Sac. Cong. Conc. cum hucusque non reperiatur declaratum, neque ab aliquo resolutum, alioquin cum posteriores Canones recipiant passiuam interpretationem à iure communi. cap. cum dilectus. de consuet. Abb. ib. num. 21. Bart. in l. 1. §. lex Falcidia. ff. ad leg. Falcid. & in l.

omnes populi. ff. de iust. & iur. DD. ibid. Paris. de resig. lib. 3. quest. 11. num. 24. si nos quoque recurramus ad ius antiquum, iuxta sensum illius videtur dicendum dictum decretum Conc. præsertim quo ad pœnam non extendi ad non expressa, & consequenter neque ad Canonicatus in Collegiatis: nouæ enim leges & quæ ultra ius commune aliquid inducunt, non sunt contrahendæ in consequentiam. cap. qua à iure. de reg. iur. in 6. præsertim quo ad pœnas noua lege sancitas, cum pœnæ non sint extendendæ ad similia ex identitate rationis, per notata apud Abb. in cap. fin. de iurep. nu. 8. & per DD. in cap. 1. de temp. ord. in 6. Nau. conf. 16. & 17. de præb. in nouis. Modus autem emittendæ dictæ professionis fidei præscriptus à Pio IV. continetur sequenti Constitutione eiusdem Pont.

Iniunctum nobis Apostolica seruit utis officium requirit, ut ea qua Dominus omnipotens ad prouidam Ecclesia sua directionem Sanctis Patribus in nomine suo congregatis Diuinitus inspirare dignatus est, ad eius laudem & gloriam inconstanter exequi properemus. Cum itaque iuxta Concilij Tridentini dispositionem omnes quos deinceps Cathedralibus & superioribus Ecclesiis præfici, vel quibus de illarum dignitatibus, Canonicatibus, & alijs quibuscunque beneficijs Ecclesiasticis curam animarum habentibus prouideri contingeret, publicam orthodoxæ fidei professionem facere, seq. in Romana Ecclesia obedientia permansuros spondere & iurare teneantur. Nos volentes etiã per quoscunque quibus de Monasterijs, Conuentibus, domibus & alijs quibuscunque locis Regularium quo-

rumcunque Ordinum, etiam militiarũ, quocunque nomine vel titulo prouidebitur, idem seruari & ad hoc ut vno eiusdem fidei professio vniformiter ab omnibus exhibeatur, vnicaq. & certa illius forma cunctis innotescat, nostra sollicitudinis partes in hoc alicui minimè desiderari, formam ipsam presentibus annotatam publicari & vbique gentium per eos ad quos ex decretis ipsius Concilij & alios prædictos spectas recipi & obseruari, ac sub pœnis per Concilium ipsum in cõtrauenientes latis iuxta hanc & non aliam formam professionem prædictam solemniter fieri auctoritate Apostolica tenore presentium districte præcipiendo mandamus huiusmodi sub tenore.

Ego N. firma fide credo & profiteor omnia & singula qua continentur in Symbolo fidei quo sancta Romana Ecclesia vititur, videlicet: Cre do in vnum Deum Patrem omnipotentem factorem cæli & terra, visibilium omnium & invisibilium. Et in vnum Dominum Iesum Christum Filium Dei vnigenitum, & ex Patre natum ante omnia sæcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines & propter nostram salutem descendit de cælis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine. Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus & sepultus est. Et resurrexissetertia die secundum scripturas. Et ascendit in cælum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum glo-

RIA IŪ-

ria iudicare viuos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum & viuificantem, qui à Patre Filioq; procedit; Qui cum Patre & Filio simul adoratur & conglorificatur, qui locutus est per Prophetas. Et vnā sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor vnum Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum, & vitam venturi seculi, Amen.

Apostolicas & Ecclesiasticas traditiones reliquasq; eiusdem Ecclesie obseruationes & Constitutiones firmissimè admitto & amplector. Item Sacram scripturam iuxta eum sensum, quem tenuit & tenet Sancta Mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu & interpretatione sacrarum scripturarum, admitto; nec eam vnquam nisi iuxta vnam consensus Patrum accipiam & interpretabor. Profiteor quoq; septem esse verè & propriè Sacramenta noua legis, à Iesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, sic licet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam Vnctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaq; gratiam conferre, ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine Sacri-legio reiterari non posse.

Receptos quoque & approbatos Ecclesia Catholica ritus, in supr adictorū omnium Sacramentorum solemnī administratione recipio & admitto. Omnia & singula qua de peccato Originali, & de iustificatione in Sacrosancta Tridentina Synodo definita & declarata fuerunt, amplector & recipio.

Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum proprium & propitiatorium Sacrificium pro viuis & defunctis: atque in Sanctissimo Eucharistia Sacramento esse vere realiter & substantialiter corpus & sanguinem, vna cum anima & Diuinitate Domini nostri Iesu Christi; fieriq; conuersionem totius substantia panis in corpus, & totius substantia vini in sanguinem, quam conuersionem Catholica Ecclesia transsubstantiationem appellat. Fateor etiam sub altera tantum specie totum atque integrum Christum verumq; Sacramentum sumi.

Constanter teneo purgatorium esse, animasq; ibi detentas fidelium suffragiis iuuari.

Similiter & Sanctos vna cum Christo regnantes venerandos atq; inuocandos esse, eosq; orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum reliquias esse venerandas.

Firmiter assero imagines Christi ac Deiparae semper virginis, nec non aliorū Sanctorum habendas & retinendas esse, atq; eis debitum honorem ac venerationem impartendam. Indulgentiarum etiam potestatem à Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumq; vsum Christiano populo maximè salutarem esse affirmo.

Sanctam Catholicam & Apostolicam Romanam Ecclesiam, omnium Ecclesiarum Matrem & Magistram agnosco, Romanoq; Pontifici Beati Petri Apostolorum Principis successori, ac Iesu Christi vicario, veram obedientiam spondeo ac iuro.

Cetera item omnia à Sacris Canonibus & Oecumenicis Concilijs, ac praeipue à Sacrosancta Tridentina Synodo tradita

tractata definita & declarata, indubitanter recipio atque profiteor; simulq; contraria omnia, atque hereses quas-cunq; ab Ecclesia damnatas, & reiectas, anathematizatas, ego pariter damno, rejicio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem extra quam nemo saluus esse potest, quam in presenti sponte profiteor & veraciter teneo, eandem integram & immaculatam vsq; ad extremum vite spiritum constantissime, Deo adiuuante retinere & confiteri, atque à meis subditis, seu illis quorum cura ad me in munere meo spectabit teneri, doceri, & predicari quantū in me erit curaturum. Ego idem N. Spondeo, voueo, ac iuro: Sic me Deus adiuuet & hac sancta Dei Euangelia. Volumus autem quod presentes litera in Cancellaria nostra Apostolica de more legantur, & vt omnibus facilius pateant, in eius Quinterno describantur, ac etiam imprimantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre voluntatis & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Datum Roma apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, 1564. Idibus Nouembris, Pontificatus nostri anno quinto.

Et quoniam aliqua supra de Graecis cum Sancta Romana Ecclesia reconciliatis retulimus, merito formam quoque professionis fidei per ipsos emittendam iussu Greg. XIII. editam referemus, & est vt sequitur.

Ego N. firma fide credo & profi-

teor omnia & singula quae continentur in Symbolo fides quo Sancta Ecclesia Romana utitur, videlicet.

Credo in vnum Deum Patrem omnipotentem factorem caeli & terra visibilium omnium & inuisibilium. Et in vnum Dominum Iesum Christum Filium Dei vngentum, & ex Patre natum ante omnia secula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum non factum consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt, qui propter nos homines & propter nostram salutem descendit de caelis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine & homo factus est. Et resurrexit tertia die secundū scripturas. Et ascendit in caelum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare viuos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum & viuificantem, qui ex Patre Filioq; procedit. Qui cum Patre & Filio simul adoratur & conglorificatur, qui locutus est per Prophetas. Et vnā Sanctam Catholicā & Apostolicam Ecclesiā. Confiteor vnum Baptisma in remissionē peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi seculi. Amen.

Credo etiam, suscipio atque profiteor ea omnia quae Sacra Oecumenica Synodus Florentina super vniōne Occidentalis & Orientalis Ecclesiae definiuit & declarauit. Videlicet quod Spiritus Sanctus à Patre & Filio aeternaliter est, & essentiam suam suamque esse substans habet ex Patre simul & Filio, & ex utroque aeternaliter tan-

H h h quam

quam ab vno principio, & vnica spiratione procedit. Cum id quod sancti Doctores & Patres dicunt, ex patre per Filium procedere Spiritum Sanctum, ad hanc intelligentiam tendat, vt per hoc significetur. Filium quoque esse secundū Græcos quidem causam, secundum Latinos vero principium subsistentia Spiritus Sancti, sicut & Patrem cumq; omnia qua Patris sunt, ipse Pater vnginito Filio suo gignendo dederit, præter esse Patrem, hoc ipsum quod Spiritus Sanctus procedit ex Filio, ipse Filius à Patre æternaliter habet, à quo æternaliter etiam genitus est. Illamq; verborum illorum Filioq; explicationem, veritatis declaranda gratia & imminente, tunc necessitate licite ac rationabiliter Symbolo fuisse appositam.

Item in Azimo siue fermentato pane triticeo corpus Christi veraciter confici, Sacerdotesq; in altero ipsum Domini corpus cōficere debere, vnumquemque scilicet iuxta suæ Ecclesiæ, siue Occidentalis, siue Orientalis consuetudinē.

Item si verè pœnitentes in Dei charitate decesserint, antequam dignis pœnitentiæ fructibus de commissis satisfecerint & omisus, eorum animas pœnis purgatorij post mortem purgari, & vt à pœnis huiusmodi releuentur prodesse eis fidelium viuorum suffragia, Misarum scilicet sacrificia, Orationes, & Eleemosynas, & alia pietatis officia, qua à fidelibus pro alijs fidelibus fieri consueuerunt secundum Ecclesiæ instituta; illorumque animas qui post Baptisma susceptum, nullam omnino peccati maculam incurrerunt, il-

las etiam qua post contractam peccati maculā, vel in suis corporibus, vel eiusdem exuta corporibus, prout superius dictum est sunt purgata, in cœlum mox recipi, & intueri clarè ipsum Deum trinum & vnum sicuti est, meritorum tamen diuersitate alium alio perfectius. Illorum autem animas qui in actuali mortali peccato, vel solo originali decedunt, mox in infernum descendere, pœnis tamen disparibus puniendas.

Item Sanctam Apostolicam Sedem & Romanum Pontificem in vniuersum Orbem tenere primatum, & ipsum Pontif. Rom. Successorem esse Beati Petri Principis Apostolorum, & verum Christi Vicarium, totiusq; Ecclesiæ caput, & omnium Christianorum Patrem ac Doctorem existere, & ipsi in Beato Petro pascendi, regendi, & gubernandi vniuersalem Ecclesiā à Domino nostro Iesu Christo plenam potestatem traditam esse, quemadmodum etiam in actis Oecumenicorum Conciliorū, & in Sacris Canonibus continetur.

Insuper profiteor ac recipio alia omnia que ex decretis Sacre Oecumenicæ generalis Synodi Tridentina Sacrosanctæ Romana & Apostolica Ecclesiæ etiam vltra contenta in supra dicto fidei Symbolo profitenda ac recipienda proposuit, atque præscripsit, vt sequitur.

Apostolicas & Ecclesiasticas traditiones, reliquasq; eiusdē Ecclesiæ obseruationes & constitutiones firmissimè admuto & amplector, &c.

Deinde subiungantur omnia de verbo ad verbum qua sequuntur ab istis verbis, in præmissa professione fidei Pij IV. vsque ad finē qua nos iterare nolimus.

Bulla

Bullæ item siue literæ prouisionis debent dari prouiso, quibus probet collatum sibi beneficium, nam alias ipsi non crederetur, nec Ecclesia teneretur ipsū recipere sine literis huiusmodi. *Extrauag. in iuncta de elect. comm. Abb. in c. no. sti. & in c. qualiter. eo. tit. Fel. in c. eam. re. num. 3. de rescrip. literæ enim licet nō sint de substantia prouisionis, sunt tamen de substantia probationis. Doct. in proam. 6. Rebuff. in prax. de Sim. in resig. num. 39. Possent tamen probari prouisio etiam per testes, si literæ deperdantur. Abb. in c. ex diligenti. m. 3. de Sim. Felin. in c. sicut nobis. de sent. & re. iud. num. 3. Gem. in proam. 6. S. vniuersitati. num. 4. Franch. ib. circa fin. Mascard. de prob. conclus. 173. num. 10. Selu. de benef. p. 3. q. 11. num. 57. Mandos. in rub. de consuet. à nu. 59. Gig. de pens. quæst. 45. num. 4. Rebuff. lo. cit. de miss. in poss. num. 41. Et hoc de collationibus inferiorum tenendum. Franch. in cit. proam. 6. Mascard. lo. cit. concl. 843. à num. 11. Secus de collationibus Papæ, illas enim non probari per testes etiam in casu amissionis literarum & amissione probata, communiter tenetur. Bellamer. decis. 746. Sarn. in reg. de non iud. iux. for. supp. quæst. 1. & seq. Mandos. in Rubr. de consuet. à num. 49. & ita obseruari in Rota testatur Paris. de resig. lib. 8. quæst. 2. num. 23. ad quod allegat. Bellenc. de charit. subsid. q. 110. nu. 9.*

96.
97.
98.
Pro Bullis autem seu literis huiusmodi seu pro institutione, nihil potest accipere Episcopus. *c. cum Ecclesia. de Sim. nec ipsius Cancellarius aut Notarius, præter iustam mercedem si non habeat certum salarium pro exercendo officio suo. Conc. Trid. sess. 21. cap. 1. de ref. Nau. conf. 7. & 13. de Sim. in antiq. super quo emanauit quoque declaratio Sac. Congreg. Concil. relata apud Quarant.*

ver. Simonia. in addit. his verbis.

Congr. Conc. censuit non posse Cancellarios pro expeditione literarum collationis vel institutionis quorumcumq. beneficiorum, vel pro deputatione Vicariorum in illis, accipere nisi mercedem suo labori conuenientem, quæ tamen scriptura, sigillo, & certis computatis, vnum aureum non excedat; dummodo ipsis Cancellarijs salarium vitium pro officio exercendo constitutum non sit, & ex pecunia quam acceperint, nihil prorsus emolumentum collatores aliquomodo directè vel indirectè percipiant.

Mitti quoque debet in possessionem prouisus de beneficio, & non ipsemet propria autoritate eā ingredi. *c. pastoralis. de priuil. l. si ex stipulatione. ff. de acquiren. poss. Abb. in c. cum venisset. nu. 15. de restit. spol. Datur autem possessio per Archidiaconum. c. vt nostram. de off. Archid. vel per Decanum. c. post electionē. de concess. præb. vel etiam per quemlibet Sacerdotem, Clericum, Notarium publicum, siquidem communiter in literis collationū Episcopaliū, mandari solet quibusuis Ecclesiasticis personis, Notarijs, vel ijs ad quos pertinet traditio possessionis, vt immittant in possessionem. Rebuff. in prax. de miss. poss. nu. 13. In prouisionibus autem Apostolicis semper vidi nominari executores, qui exequantur gratiam concessam.*

99.
Capitur autem possessio per ingressum Ecclesiæ, per aspersionem aquæ benedictæ, per osculū altaris maioris, tactū fontis Baptismalis, præsertim si sit apprehendēda possessio parochialis Ecclesiæ. In apprehensione autē Canoniceatus vel dignitatis, assignatur stallum in choro, & locus in Capitulo, adhibito sonitu cāpanarū vt populus notificetur. Consignatur & domus beneficalis cui traditione intelligitur tradita bona tē-

H h h 2 pora

poralia illius beneficij; & traduntur alicubi clauis Ecclesiæ, cū contactu portæ Ecclesiæ, & aliz ceremoniæ adhibentur diuersæ pro diuersitate locorum, vt notat *Rebuff. lo. cit. à n. 26* Potest autem apprehendi possessio etiã per procuratorẽ. *c. accedens de præb. quod communiter teneri à Doct. & practicari quotidie videmus. Et de communi testatur Cou. lib. 3. var. res. c. 16. n. 8.* Et potest constitui procurator ad effectum acceptandæ possessionis non solũ Clericus sed & Laicus. *Roffinat. de benef. c. 12. nu. 14. alleg. per Paris. de resig. lib. 10. q. 6. n. 14.* Quinimõ & ad acceptandũ beneficiũ laicus, procurator constitui potest. *Abb. in c. accedens. n. 6. de præb. lo. And. ib.* Communẽq; testatur *Dec. in c. decernimus. n. 5. de iud.* vnde ad resignandũ beneficiũ laicus procurator constitui potest. *gl. in Clem. vn. v. procuratorem. de renũc. & ad permutationẽ beneficiorũ; cum enim nullibi prohibeatur, idoneus debet reportari. c. 1. de procur. in 6. Doct. ib. licet tutius sit constituere Clericũ ad casus oēs præexpressos. vt notat. gl. cit. in Clem. vn. de renũc. Abb. lo. cit. Paris. de resig. lib. 9. q. 3. n. 20.*

Habere autẽ debet procurator speciale mandatũ ad acceptandã possessionẽ, nam vigore mandati generalis illã capere non possit. vt innuit *gl. in c. si tibi*

*absenti. v. habueris. de præb. in 6. Franc. Gem. ib. & ita iudicatum fuisse in Rot. in vna Austuricen. Paroch. coram Card. S. Crucis. 25. Maij. 1551. testatur Caputaq. decis. 344. p. 2. præsertim ad ff. cū vt prouisus censeatur ratã habuisse prouisionem, seu vt ei præiudicet, nã alioquin literas prouisionis de beneficio potest quis impetrare & beneficium acceptare pro alio, etiam sine mandato. vt notat *gl. penult. in fin. in cap. nonnulli. de rescrip. Abb. in cap. ad aures. num. fin. eod. tit. Et in c. fin. nu. 3. vt lit. pend. tanto magis personæ propinquæ & quibus sine mandato agere licet. de quibus in l. sed & he. ff. de procurat. Abb. in cit. c. nonnulli. §. sunt & alij. nu. 10. sed talis acceptatio beneficij non valebit ad hoc, vt prouisus præsumatur ratã habuisse prouisionem, nisi eam de facto ratificet: nã ad hoc requiritur mandatũ speciale, nec sufficit generale mandatũ, vt notat *gl. in c. si tibi absenti. v. habueris. lo. And. Archid. ib. & alij. gl. in c. accedens extr. de præb. Hoff. Abb. ib. Rot. decis. 290. in no. & quando dicatur quæ sit possessio, cõsuli possunt DD. præsertim. Imol. vñ alin. in Clem. 1. vt lit. pend. Mohed. decis. 149. alsis 12. de restit. spol. Achil. de Grass. decis. 389. Rot. decis. 1570. p. 3. lib. 3. diuers. Et decis. 93. 288. in antiq.***

ARTICVLVS IV. De Bonis Mensæ Episcopalis.

- 1 Bonorum Ecclesiæ Prælati est procurator non Dominus.
- 2 Prælati facere debet inuentarium bonorum Ecclesiæ suæ.
- 3 Archiuum pro conseruandis iuris Ecclesiasticarũ in qualibet Diocesi construere debet.
- 4 Bona Ecclesiæ alienari non possunt.
- 5 Episcopi specialiter iurat de non alienandis bonis Ecclesiæ.
- 6 Bona Ecclesiæ in feudari. hypothecari vel pignori non possunt.
- 7 Locatio non venit appellatione alienationis nisi exprimat.